

A gyors törvénygyártás első napján...

Pop-Csicsó rendreutasítja, a cuzista képviselő belesül mon-
dokájába többségi képviselők pedig szünet nélkül szavazzák
meg az új törvényeket

Romániai-Bukarest, július 16. (Az Uj
tudósítójától.) A folyosókon hullám-
hónatyák tömege. Izgatottan, sietve,
szava beszélnek, össze-vissza fut-

ffé zsufova. A kiszolgáló pincér
án izzadságot gyöngyözik.
kupolaterem szélesre tárt ajtóin
llandó moraj szűrődik ki. Felzúgó tap-
harsány kiáltások törnek meg az egy-
angu zsvajt.

Indián csatakiáltások közepette
szavaztak meg az utolsó tör-
vényeket

Belépünk a kupola terembe. Furcsa kép
táru elénk. A tömött padosorokban fel-
fel ugráló honatyák, kórusban kiáltoznak.
Folyik a törvény gyorsalpalás.

A bribúnról Pop-Csicsó, az öreg ki-
próbált nemzeti parasztpárti harcos igyek-
szik tulkiabálni a fülsiketítő zajt. A nem
rég feloszlott képviselőház tiszteletre-
méltó volt elnöke a miniszteri pad felé
közeledve, karjaival szörnyen hadonászva
kiabál a gunyosan mosolygó Jorga minisz-
terelnök felé.

A padokból kitódult többségi képviselők
magukból kikelve ordítanak. A nemzeti
parasztpárt oldalán a padokat csapkod-
ják.

Man lelkésznek, a párt Rasputinjának
hangja átsüvit a zsvajon, amint az elnök
felé kiált:

— Elnök ur, hogyja ott a helyét, ha
nem ért ehhez a mesterséghez.

Dobrescu az üldözött vad

Az elnök ezt meghallja. Magától ki-
kelve utasítja háromszor egymásután
rendre Mant.

A tribün megnépesedik. Pop-Csicsó mel-
áll Aurel Dobrescu, a fogarasi népbüni,
most tisztázni szeretné magát. De nem
öntheti ki a szívet, bármilyen könyörgés
feleslegesnek látszik.

— Ezt az embert 11 éve a legvadabb
eszközökkel üldözik. A legutolsó bünös-
nek is módot nyújtanak arra, hogy véde-
kezzék. Ez a szegény ember könnyes szem-
ekkel jött barátainak elpanaszolni, hogy
politikai ellenfelei családi boldogságának
feldúlásától sem riadtak vissza.

Pop-Csicsó tiltakozása a zajba ful.
A gyorsírók kezében megáll a ceruza.
Jorga mosolyogva feláll, de azután
szakállá alatt arca elsápad és a nemzeti
parasztpártiak tiltakozása közepette kiált-
ja a kamara volt elnöke felé:

Pop-Csicsóval szemben sincs
kimélet

— Hiába, semmit sem hallottam. A
hely, amelyet itt betöltök, nem teszi lehe-
tővé, hogy a kiabálást meghalljam. Bár-
mennyire is tisztelem az ön személyét,
méltóságoman aluli lett volna iménti
kiabálását meghallanom.

Pár pillanatra mély csönd támad a
kupolateremben. Pop-Csicsó Istvánnal
még soha olyan hangon nem beszéltek.
De azután a többség oldalán helyeslő taps
zug fel. A zaj mindjobban fokozódik. Pop-
Csicsó beszélni akar, de a többség nem
engedi.

Az elnöklő Miculescu kalapácsa, cse-
ngője hiába működik. A kvestorok maguk-
ból kikelve futkosnak.

Dobrescu akar újra beszélni. Lehurrol-
ják.

Pop-Csicsó, látva, hogy minden hiába,
karjával átöleli Dobrescut, pár szót sug
a fülsébe és lejönnek mindketten a tribün-
ről.

Robu cuzista foglalja el a helyüket. A
kamattörvényhez szól hozzá. Pár nagy-
képu, ismert antiszemita szöveg után a
törvény lényegéhez akar hozzászólni.
Dadogni, mekegni kezd. Zavarba jön.

Halvány dunsztja sincs

— ... A nyolc százalékos, pardon 10,
nem 15 százalékos kamatláb, azaz, akarom
mondani.

Valaki felkiált a tribünre:

— Halvány dunsztja sincs ...

— Nem fontos kérem, dadogja a paraszti
gunyás beszarábiai tanító-agitátor.

Cuza megkövesedve, zavartan ül padjában.
Dühös pillantásokat vet embere felé.

Az elnök felszólítja Robut, hogy fejezze
be a „beszédét“.

Mirescu szocialista: Sokkal okosabb
lett volna, ha hallgatt.

cu nemzeti parasztpárti: Na
maga is levizsgázott.

Igaza van, gyávák vagyunk

Kinn a folyosón Man lelkész vitakozik
a „Lupta“ és „Curentul“ munkatársaival.
A két újságíró méltatlankodva fogadja a
román Rasputint:

— Hát szegény. Az öreg Pop-Csicsót is
le lehet már hurrogni. És önök ugy ülnek
padjaikban, mint valami bábuk.

Önök gyávák, szegélyeltek magukat!
Man ráteszi karját az egyik újságíró
vállára és szeretettel teli hangon mondja:

— Igazad van fiatalember, gyávák va-
gyunk. De nem sokáig leszünk. Mi már
egyszer megmutattunk, hogy mit tudunk.
Mi élünk. Bennünk lüktet az élet. Ben-
nünket nem kell féltetni. A mi gyáva-
ságnak csak látszatra meghunyászkodás. De
ha visszaütünk egyszer, akkor örizzen az
Isten.

Nem jó ismeretlen területre
tévedni

Robu homlokát törölgetve jön ki a
folyosóra. Befejezte beszédét. Néhányan
gunyosan mosolyogva veszik körül.

— Mi történt magával kérde Dimitrescu
képvisele, a „Curentul“ publicistája?
Miért dadogott máma annyira? Nézzé
nem ajánlom magának, hogy olyan témák-
hoz szóljon, amelyekhez nem ért. Sulyo-
san kompromittálhatja a keresztény nem-
zetvédelmi ligát. Nem látta, hogy nevet-
tek magán.

Robu: A zsidók és az elzsidósodottak.
Dimitrescu: Féltékenyek voltak bizto-
san, irigyelték magát, hogy a tribünön
áll.

Robu keresi Blumenfeldet

Robu: Persze, hogy irigyelték. De most
megnézem, vajjon Blumenfeld-Scrutator
nincs-e benn a teremben, hogy kitessékel-
jem.

— Mi baja van Blumenfelddel, miért ez
a hajtóvadászat pont ellene? Kérde Dimit-
rescu.

— Mert ő a legtipikusabb zsidó újság-
író. Az egész politikánkat diktálni szeret-
né. Sterének a protektora.

A gyülesteremben újra botrány van.
Isac, a kamatellenes liga képviselője
hozza akar szólni a kamattörvényhez.
Nem kapja meg a szót. Jorga felmegy az
elnökhöz, a fülsébe sug pár szót, mire ez
a vitát lezárja.

Isac tombol dühében. Reprodukálhatatlan
szavakat kiált a többség felé. De a
„finom“ (subtire) többség se nagyon
válogatós a szavakban. A nagy zajba ki-
halasztják Sturda Vlad tepesista rikácsoló
hangja:

— Szemtelen paraszti, szemtelen paraszti.
Fenn a zsufozott tribünökön mosolyognak
a „nézők“. Ilyen jó szórakozásban rég
nem lehetett részük.

A miniszteri padban a miniszterek ide-
geskednek. Mindegyik azt szeretné, hogy
az ő törvényei „menjenek keresztül“. Ugy-
látszik azonban, hogy nincs elég fizikai
idő estig az összes törvényeket meg-
szavazni.

Miculescu a legenergiusabb elnök. Nem
hiába a Vlad Tepes liga tagja. Nem adja
meg senkinek a szót, csak ha kötelezi
magát, hogy pár percen belül végez. Ha
valami körül nagyon elhúzódik a vita,
klotürt kéret... Így se kerülhet sor min-
den programba vett törvényre.

Nem sikerül a szeszitörvény
megszavaztatni

Bratescu pénzügyi alminiszter nem
mozdul a helyéről. A szeszitörvények csök-
kentéséről szóló törvényjavaslatot szeret-
né megszavaztatni. Hiába nem sikerül.
Argetoianu öt percenként tűnik fel a
miniszteri padosorban. Packard kocsiján
késő éjjelig a képviselőház és a szenátus
között „vandlizik“.

Mihalache méltatlankodva panaszkodik
Fischer Tivadarnak:

— Ilyen fantasztikus törvénygyártást
még nem élt át ez a parlament. Ilyen
nyiltan még nem ütötték arcul a parla-
mentarizmust. Mit szólna egy idegen, ha
látná, hogy mi történik itt, ha látná,
hogyan készülnek Romániában a törvé-
nyek...

A szolgák monoton hangon, fáradtan
ismétlik: „Szavazni képviselő urak, sza-
vazni méltóztassanak... A szavazást jelző
csengők megállás nélkül szólnak... Az
urnák megszakítás nélkül dolgoznak...“

Néhány képviselő fáradtan szavaz le. De
az urnák nem sokat teketóriáznak. Ontják
a szavazatokat „szabályosan“, ahogy csak
tetszik.

A petróleum illeteket leszállítják, az
adókat felemelik, új bélyegeket rónak ki,
a benzin árát felemelik, korlátozzák a
tojás kivitelt, a betegsegélyezési törvényt
módosítják, a nyugdíjtörvény körül is tör-
ténik valami. A kamat 14 vagy 15? Ki-
derül, hogy 14 százalék. De nem igazodik
a Nemzeti Bank kamatlábiához, a vámtar-
tarifát megváltoztatják. Elmarad azon-
ban a kisebbségi alminisztérium felállítá-
sáról, a szeszitörvények leszállításáról, a
szélsőséges kilengések elfojtásáról és más
törvényjavaslatokról a megszavazása. És
mégis szakadatlanul folyik tovább a sza-
vazás... a törvénygyorstalpalás.

Egy többségi képviselő áll meg az ajtó-
ban:

— Milyen törvényt szavaznak?

A másik:

— Fogalmam sincs.

Az első:

— Na akkor menjünk szavazni. Jót
mulatnak a tréfán és felmennek az urnák-
hoz szavazni.

Közben Manoilescu lemond. A kamara
hozzájárul. Kinevezik a Nemzeti Bank
kormányzójává. Felolvassák utódjának a
kinevezéséről szóló királyi kéziratot. Le-
mond Hatiegan Gyula is. Utódja Pop
Valér lesz.

Már senki sem tudja, hogy mi történik.
Csak Jorga ül a miniszteri pad élén és
gunyosan mosolyog szép, fekete szakál-
lába.

Hátszegi Ernő.

Katasztrofális munkanélküliség a szaloniki zsidók között

Szaloniki, július 16. A Cambell nevű
zsidó negyed elpusztítása óta néhány
száz zsidó család hajléktalanná vált.
Azóta a szerencsétlen emberek templo-
mokban és iskolákban vannak elhelyez-
ve, de olyan szűkösen, hogy új barak-
kok építésére kellett gondolni. Minthogy
a város nemrég elfogadott építkezési

tervei szerint le kell az összes régi épü-
leteket bontani és hegyükbe ujakat kell
építeni, a város egyelőre nem engedi a
barakkok építését. A hitközség vezető-
sege emiatt a kormányhoz fordult az-
zal a kéréssel, hogy a nagy lakásínség-
re való tekintettel kivételesen engedje
meg a barakkok felépítését.

Az amerikai antiszemizmust átmeneti jellegűnek tartja Cahan newyorki zsidó munkásvezér

Amerikában nincs olyan súlyos gazdasági depresszió, mint
Európában

Berlin, július 16. Közölte az Uj Ke-
let, hogy a berlini „Schalom Alephem“
klub újra való megnyitása alkalmából
Abraham Cahan amerikai zsidó publi-
cista és munkásvezér előadást tartott
az egykori és mostani Amerikáról.

A zsidók Amerika iparában igen je-
lentős szerepet tölthettek be — mondot-
ta Cahan. — A ruhaipar terén már évt-
zedekkel ezelőtt vezető szerepet töltöt-
tek be. A kulturélet területén a zsidók
kevés kimagasló teljesítményt mutat-
hatnak föl, de jelentékeny intellektuális
középosztályt adtak az Egyesült Álla-
moknak. Jellemző, hogy a newyorki
City College hallgatóinak kilencvenöt
százaléka zsidó.

Cahan ismertette a krízist és kifej-
tette, hogy Amerikában korántsem
érezhető a depresszió olyan mértékben,
mint az európai országokban. Szomorú
tünet azonban, hogy az eddig társadal-
mi terre szorító antiszemizmus át-
csapott gazdasági térre is. Az utóbbi
időben az egyetemek orvosi fakultásai-
ra itt is akadályokkal veszik föl a zsidó
hallgatókat, úgy, hogy sokan átmennek
Európába és főleg francia egyetemekre
iratkoznak be. Azt hiszik azonban, hogy
az amerikai antiszemizmus csak átme-
neti jellegű és rendezettebb viszonyok
között vissza fog jönni a régi állapot,
amikor faji és vallásbeli különbséget
se maz állami, sem a közgazdasági élet

nem ismert Amerikában. A munkásosz-
tály bérharcaiban a zsidók kimagasló
szerepet játszanak, ugyanugy a munkás
jóléti intézmények megteremtésében. A
depresszió megszűnése és a bevándorlá-
si korlátozások felfüggesztése esetén a
zsidóság számára újabb nagy lehetősé-
gek nyílnak meg.

ELITELTEK EGY KAMPOSKERESZTES
PROPAGANDISTAT

Berlin, július 16. A liegnitzi esküdt-
bíróóság a napokban foglalkozott Wilhelm
Lött kampóskeresztes propagandistának
becsületsértési perében. Lött számos
gyűlésen Alsó-Szilézia tartományi főnöke-
ről, Lüdemannról azt mondta, hogy
hitvány zsidó, aki csak a zsebébe dolgo-
zott. Egyéb beszédeiben dr. Weisz berlini
rendőrfőnökről nyilatkozott hasonlóké-
pen Wilhelm Lött, akit a bíróság tizen-
négy napra börtönre ítelt.

— Felfüggesztették az elemi oktatás
vezérigazgatóját. Bukarestből jelentik:
Jorga közoktatásügyi miniszter tegnapi
rendeletet irt alá, amelyben felfüggesz-
tette állásából Ghitescu vezérigazgatót.
az elemi oktatásügyek főnökét. A felfüg-
gesztés oka: Ghitescu ellen súlyos váda-
kat emelt kollégája, Kiritescu vezérigaz-
gató s amíg a vádak alól nem tisztázza
magát, felfüggesztése érvényben marad.

Nem szoktunk hirdetni, csak ha
rendkívülit nyújtunk vevőinknek

15-én megkezdődött nyári vásárunk!

Sok ezer

selyem, szövet, zefir, grenadin és vászon

maradék

kerül

rendkívül olcsó áron eladásra.

Ezenkívül az összes raktáron lévő áruinkat

kivételesen alkalmi áron

árusítjuk,

Gólya-Áruház

Cluj, Calea Regele Ferdinand No. 11. Telefon 9-57.

Cuzán

az ort zsidó
elője és a vol

Bucuresti-Bukares
Kelet tudósítójától.)
szervezet az elmul-
romániai szervezetet
tesen a zsidó töme-
lét és teljes szociá-
ki céljait. Feladata
pauperizálódó zsidó
közvetítő foglalkozá-
ban, mesterségeket
találjanak elhelyez-
ására a kenyérkeres-
fosztott zsidók.

Banket
tisztelte

Dr. Singalovszki,
elője, az elmult h-
bankettetren
etten résztve-
jescu és Raduca
zterek, Junian é-
zsztpárti korr-
kormányt Mihail
i akkor még az
tárcát töltötte be.
Manoilescu beszélt,
den olyan törekvés
lescu — amely a
mentesítésére irány-
ményei megmutatt-
oka a zsidó tömeg
dasági helyzetének
lása az államnak
ezért különös szim-
ORT működését. A
nyomort illeti, a m-
fejlődésének követ-
vosolható csak ugy-
uj utat keresnek. Ez
tetni azt a rivalizá-
egyszer tévesen faj-
tek kifejezéseként

Manoilescu végül
teljes támogatásról
szervezetet, amely
arant nemzeti és ál-
vált averscanus n-
beszédében rámutat
működését sok szí-
nyitják. A mű, ame-
ez a szervezet váll-
szép és egy ilyen
résztvelet senkise-
canu ugyancsak di-
ményezését, amely
szociális és etikai
fontos gazdasági é-
szes kategóriák pr-
lam érdekében is áll

A polit-
mon ke-
emancip-

A volt munkaüg-
ének sorát Chirc-
dr. Singalovszki sz-
sének adva kifejez-
mániai zsidó polit-
dulattal és megért-
tevékenységét. A ro-
valamint a többi
zsidó tömegeinek
orientációkat tesz-
élet szanalása érd-
emancipáció nem-
teljes, gazdasági
Hogy azonban az
járjon, mindemel-
az összes zsidók
hovartartozandóság-
kül. Nem szabad e-
tömegek sorsa el-
van köve azon o-
ben élnek. A zsidó
építésének a nem-
megfelelően és an-
megtörténnie. Az
nak ellentmondásb-
kosságának érdeke
szólván teljesen az-
gok fejlődési szük-
képpen áll ez az o-
zsidóság nagyobb
szétes dolog, hogy
dekében áll lakó
Nem lehetséges az
állampolgár gazda-
jussan anélkül,
meg ne szenvedné-
révén meg lehet
deklasszálásának

Cuzának nem tetszik a zsidó tömegek produktivizálása

Az ORT zsidó világszervezet kiterjeszti működését Romániára is. A kormány képviselője és a volt munkaügyi miniszterek örömmel üdvözlik a zsidó tömegek szociális átrétegzését szolgáló szervezet kezdeményezését

Bucuresti-Bukarest, július 16. (Az Új Kelet tudósítójától). Az ORT zsidó világszervezet az elmúlt héten megalakította romániai szervezetét is. Az ORT ismeretesen a zsidó tömegek produktívá tételét és teljes szociális átrétegzését tűzte ki céljául. Feladata az egyre jobban elpauperizálódó zsidó tömegeket kivonni a közvetítő foglalkozásokból, hogy az iparban, mesterségekben és földművelésben találjanak elhelyezkedésre és egzisztenciára a kenyérkereseti lehetőségüktől megfosztott zsidók.

Bankett az ORT vezetőjének tiszteletére

Dr. Singalovszki, a szervezet egyik vezetője, az elmúlt héten Bukarestben járt, ahol bankettet rendeztek tiszteletére. A bankett résztvevői Trancu Jasi, Chirulescu és Raducanu volt munkaügyi miniszterek, Junian és Madgearu, a nemzeti asztiparti kormány volt miniszterei. Kormányt Mihail Manoilescu képviselte, aki akkor még az ipari és kereskedelmi tárcát töltötte be. A kormány nevében Manoilescu beszélt. Dicséretreméltó minden olyan törekvés — mondotta Manoilescu —, amely a kereskedelem tehermentesítésére irányul. Az utóbbi évek eseményei megmutatták, hogy mi az igazi oka a zsidó tömegek szerencsétlen gazdasági helyzetének. Ezen helyzet orvoslása az állammal is érdekében áll és ezért különös szimpátiával figyeljük az ORT működését. Ami a speciális zsidó nyomort illeti, a modern idők gazdasági fejlődésének következménye és nem orvosolható csak úgy, ha a zsidó tömegek új utat keresnek. Ez az ut meg fogja szüntetni azt a rivalizálást is, amelyet nem egyszer tévesen faji, vagy vallási ellentétek kifejezésékként fotak fel.

A kormány támogatása

Manoilescu végül a kormány nevében teljes támogatásáról biztosította az ORT szervezetét, amelynek működése egyaránt nemzeti és államérdek. Trancu Jasi volt averescanus munkaügyi miniszter beszédében rámutatott arra, hogy az ORT működését sok szívvel és lélekkel irányítják. A mű, amelynek beteljesítésére ez a szervezet vállalkozott, imponálóan szép és egy ilyen szép munkában való részvételt senkinek tagadhat meg. Raducanu ugyancsak dicséri az ORT kezdeményezését, amelynek célja a zsidóság szociális és etikai szempontból egyaránt fontos gazdasági emancipálása. Az összes kategóriák produktivizálása az állam érdekében is áll.

A politikai emancipációt nyomomok a gazdasági emancipáció

A volt munkaügyi miniszterek beszédének sorát Chirulescu zárta be, majd dr. Singalovszki szólalt fel, megelégedésének adva kifejezést afölött, hogy a romániai zsidó politikai élet vezetői jóindulattal és megértéssel kezelik az ORT tevékenységét. A romániai zsidó tömegek, valamint a többi kelet-európai államok zsidó tömegeinek gazdasági helyzete új orientációkat tesz szükségessé a zsidó élet szanalása érdekében. A politikai emancipáció nem lehet eredményes és teljes, gazdasági felszabadulás nélkül. Hogy azonban az ORT akciója sikerrel járjon, mindenekelőtt szükséges, hogy azt az összes zsidók támogassák, politikai hovatartozásukra való tekintet nélkül. Nem szabad elfelejteni, hogy a zsidó tömegek sorsa elválaszthatatlanul össze van kötve azon ország sorsával, amelyben élnek. A zsidó gazdasági élet új építésének a nemzetgazdaság érdekében megfelelően és annak keretein belül kell megtörténnie. Az ORT céljai nem állanak ellentmondásban az illető ország lakosságának érdekeivel. Ellenkezőleg: ugy szólván teljesen azonosak az egyes országok fejlődési szükségességeivel. Különösen áll ez az olyan országokra, ahol a zsidóság nagyobb tömegekben él. Természetes dolog, hogy minden országnak érdekében áll lakóinak produktivizálása. Nem lehetséges az, hogy egymillió román állampolgár gazdaságilag a tönk szélére jusson anélkül, hogy az egész ország meg ne szenvedné ezt. Az ORT működése révén meg lehet akadályozni a zsidóság deklasszálsának katasztrofális követke-

ményeit, amelyek károsan hatnának ki egy fejlődésben levő ország jövőjére.

Cuzának nem tetszett a bankett

A bankettnek érdekes visszhangja támadt a kamarában is. A kamara kedd déli utáni ülésén Cuza szemrehányást tett Manoilescunak és Trancu Jasinak, hogy résztvettek egy zsidó szervezet bankettjén. Cuza felszólására Manoilescu a következőket válaszolta:

— Dr. Singalovszki, az ORT képviselője, programbeszédében rámutatott arra, hogy ez a szervezet produktív foglalkozások felé akarja levezetni a zsidó elemet, amely ma csaknem kizárólag a kereskedelemben van foglalkoztatva. Messzire vezetne, ha én Cuzával vitába bocsátkoznék afölött, vajjon a mi társadalmi egyen súlyunk érdekében áll-e, vagy sem az, hogy a zsidó lakosság produktív foglalkoz-

A belügyminiszter figyelmeztette a prefektusokat, hogy a politikai pártok működése teljesen szabad

A kormány elvárja a prefektusoktól, hogy teljesen távol tartsák magukat a politikai pártoktól

Bucuresti-Bukarest, július 16. A belügyminiszter körrendeletet intézett a prefektusokhoz. Körrendeletében hangsúlyozza, hogy a kormány a politikai pártoktól kívül áll, viszont az egyesülési törvényt teljes mértékben respektálván, a pártok szervezkedése teljesen szabad és ha a törvényes keretek között mozog, úgy meg nem akadályozható.

A belügyminiszter azonban elvárja a prefektusoktól, mint a kormányhatalom képviselőitől, hogy a politikai pártoktól távol tartsák magukat és teljesen a közigazgatásnak szenteljék idejüket. Fordítsanak fokozottabb figyelmet abban az irányban, hogy a zseges közigazgatás mentesüljön a politikától és

zások felé orientálódik. De mindenesetre el kell ismerni, hogy szociális szempontból rendkívül fontos a nemzetgazdaság bizonyos ágainak tehermentesítése, amely egy bizonyos nemzet képviselői útján történik. Bármely kormány csak jószemmel nézheti ezt a tehermentesítést, ezt a produktívabb foglalkozási ágak felé való eltolódást. Nem hiszem, hogy egy miniszter eltávolodott az ország érdekeitől és a nemzet érdekeitől, midőn szimpátiájának adott kifejezést egy ilyen kompromisszummal szemben.

Cuza: Az Ön helyzete és azon volt miniszterek helyzete, akik résztvettek a bankettben, valóban nagyon súlyos.

Trancu Jasi: Cuza ur, négyesemközött még lehet ilyesmit mondani, de a parlamentben?

A vita Trancu Jasinak ezzel az energiás közbelépésével zárult le.

Felrobbantották a szovjet vezérkarát

A bomba hat vezérkari tisztet darabokra tépett és tizet megsebesített. Leningrad közelében lezuhant egy bombavető repülőgép, amelynek utasai, köztük három vezérkari tiszt szörnyethaltak

Moszkva, július 16. A hivatalos távirati ügynökség jelentése szerint Jekaterinburgban borzalmas bombamerényletet követtek el a szovjet nagyvezérkara ellen. A hatodik gyalogsági hadosztály vezérkara a vezérkari hivatal épületében éppen tanácskozást tartott, amikor a terembe bombát dobtak. A bomba ferobbant és borzalmas pusztítást vitt véghez. A vezérkari tiszték közül hatot részben a bomba szilánkjai,

részben pedig a légnomás ereje darabokra tépett, tizen pedig súlyos sérüléseket szenvedtek.

A merénylet ügyében széleskörű nyomozás indult meg, azonban eddig még nem sikerült megállapítani, hogy kik követték el a merényletet. Ugyanebben az időben egy másik borzalmas szerencsétlenség is történt Leningrad közelében. A szerencsétlenségnek itt is vezérkari tiszték az áldozatai. Egy hatalmas

bombavető repülőgép Albinov városka fölött gyakorlatokat végzett, azonban eddig ismeretlen okból lezuhant és 8 utasa, köztük Pilloff tábornok, a vörös hadsereg légügyi helyettes főparancsnoka, Kolonovszki, az orosz vezérkar légi védelmi osztályának főnöke, valamint Arkadijev tábornok, a hadügyi népbiztosság főtitkára szörnyen haltak. A szerencsétlenség ügyében szintén megindult a nyomozás.

Angheliescu a Banca Naționala távozó kormánybiztosa nyilatkozik:

„Románia gazdasági helyzete súlyos, de mindenütt sokkal rosszabb a helyzet“

Nálunk nincs osztályharc, nincsenek jelentékeny számú munkanélküliek, az élelmiszer olcsó és a kereseti viszonyok sem rosszak — mondja a volt bankkormányzó

Bucuresti-Bukarest, július 16. Angheliescu, a Banca Naționala visszalépett kormányzója igen érdekes nyilatkozatot adott a sajtónak. Nyilatkozatában kijelenti, hogy fel kell világosítsa a közvéleményt arról, hogy nincs szó az ő személyi ügyéről, mert nem tartaná ildomosnak ezt a közvélemény elé hozni, hanem annak a kormánynak a presztízséről, amely kinevezte volt. Hivatalában igyekezett a Banca Naționala érdekeit a legteljesebb mértékben szolgálni és minden támadás dacára olyan munkát ki-

fejteni, amely igazolja, hogy az előző kormány választása nem esett érdemtelenné. Meg van győződve, hogy utóda, Manoilescu kellő tehetséggel és szakértelemmel fogja megállni a helyét ennek az intézetnek az élén, ami annál szükségesebb, mert a mai általános válságban rendkívül fontos szerepe van a Banca Naționalának.

A mai helyzet igen súlyos, meg kell azonban állapítanom, hogy máshol a helyzet rosszabb, mint nálunk, ha összehasonlítjuk a többi európai állam gazda-

sági helyzetét a miénkkel, úgy konstataálhatjuk, hogy a mi viszonyaink jelentékenyen kedvezőbbek. Nálunk nincs éles osztályharc, nincsenek munkanélküliek jelentékenyebb számban, az élelmiszerek olcsók és a kereseti viszonyok sem rosszak, a termés bő és kétségtelenül kielégítőbb az általános gazdasági helyzet, mint az ipari államokban. Valutánk stabilizálva van és a Banca Naționalának elegendő ereje van ahhoz, hogy ezt a stabilitást semmi meg ne ingathassa. A lej szilárd és erős és senkinek sem szabad külföldi pénz után futnia.

Ami Németországot illeti, súlyos válságok gyötrik Európának kell segítenie és remélem, hogy ez sikerülni fog. A román gazdasági életre nem szabad túlságos kihatással lennie a határainkon túli eseményeknek, bár a dolog természeténél fogva megérezzük azt. A gabonaértékesítésnek a legmegfelelőbb pillanatban kell megkezdődnie. Románia saját erejéből bankjegyeinek aranyfedezetét a köteles 35 százalékról 41 százalékra emelte fel. Ez a szám önmagáért beszél.

Az újságírók megkérdezték Angheliescut, hogy nem sajnálja-e otthagyni állását?

— Nem volnék őszinte, ha azt mondanám, hogy nem sajnálom otthagyni ezt a pozíciót, amelyben kedvem és lelkiismeretességgel dolgoztam és kiváló munkatársaimat. Egyéni szempontoknak és érdekeknek azonban sohasem szabad érvényesülniök a köz nagy érdekei előtt.

Kolozsvári

Takarékpénztár és Hitelbank

Részvénytársaság (C.I.U.J., P. Unirii (volt Mátyás kir.-tér) 7.

Betéteket előnyös kamat mellett fogad el és rendszerint felmondás nélkül fizet vissza. — Olcsó kölcsönöket nyújt.

FIÓKIAI: Dej, Dicsosánmartin, Alba-Iulia, Târgu-Mureș, Oradea és Timișoara. (Dés, Dicsőszenmarton, Gyulafehérvár, Vásárhely, Várad, Temesvár

Saját tőkéi 145 millió lei

AFFILIÁLT INTÉZETEI: Torda-aranyosmegyei Takarékpénztár Rt. Turda-Torda Alsóché egyei Gazdasági Bank és Takarékpénztár Rt. Aiud-Nagyenyed, Udvarhelymegyei Takarékpénztár Rt. Odorheiu Székelyudvarhelyen Cristur-Szt.-Keresztur, Szászregényvidéki Takaré- és Hitel Rt. Reghin-Szászregén és Népbank Rt. Huedin-Bánffyhyunad. Szamosujvári Hitelbank Rt. Gherla-Szamosujváron.

Minden bankügyletet a legelőnyösebben végez! Áruraktárai a vasút mellett.

1931. július 17.

iselő áll meg az ajtó.

szavaznak?

ajunk szavazni. Jót felmennek az urnák.

u lemond. A kamara k a Nemzeti Bank olvassák utódjának a királyi kéziratot. Le- la is. Utódja Pop

dja, hogy mi történik. niszteri pad élén és szép, fekete szakál. Hátszegi Ernő.

Küliség a zött

ll az összes régi épü- heyükbe ujakat kell yelőre nem engedi a A hitközség vezető- mányhoz fordult az- y a nagy lakásinség- kivételesen enged- elépítését.

átmeneti orki zsidó

presszió, mint

ában. A munkásosz- a zsidók kimagasló uganagy a munkás megteremtésében. A és a bevándorlá- függesztése esetén a jabb nagy lehetőség-

KAMPÖSKERESZTES ANDISTAT

A liegnitzki esküdt- fglalkozott Wilhelm es propagandistának rében. Lött számos zia tartományi főnöké- azt mondotta, hogy csak a zsebére dolgo- liben dr. Weisz berlini latokozott hasonlóké- akít a bíróság tizen- itélt.

ék az elemi oktatás Bukarestből jelentik: gyi miniszter tegnap amelyben felfüggesz- itescu vezérigazgatót. ek főnökét. A felfüg- cu ellen súlyos váda- . Kiritescu vezérigaz- ak alól nem tisztázza ese érvényben marad.

Lött unk!

Telefon 9-57.

„Ez már nem cionista kongresszus többé!“ — kiáltotta Jabotinsky

Nachum Szokolow kijelentette, hogy nem hajlandó másnak a helytartója lenni és önálló utakat fog követni

A revizionisták a Hatikva hangjaival kivonultak, de másnap visszatértek a kongresszusra

Bazel, július 16. Kétségtelen, hogy a cionista mozgalom történeti fejlődésében sorsdöntő napok zajlottak le a bázei világ kongresszussal. Az egy hétre kontemp-lált kongresszus két hetig tartó súlyos vajudas után végre befejezést nyert és a végső kibontakozás a különböző törekvések és kombinációk labirintusából az arany középuton került felszínre. A kongresszus el fogadta Weizmann lemondását és minden varakozást, az események minden logikáját megdöntve: Nahum Szokolovot állította a Cionista Világszervezet élére. Meglepetéstől tartottunk a helyzet súlyosan komplikált volta miatt. És a veze-tőség kérdésének illeten való megoldása valóban olyan meglepetést hozott, amelyre senki sem számított. A kongresszus ki-menetele a lehető legviharosabb és leg-izgalmasabb volt. Páratlanul áll a cionista kongresszusok történetében és ebben a tekintetben túlhaladta az emlékezetes Uganda-kongresszust is. A vezetőség meg-alakításának nehézségei mellett a cioniz-mus végcéljának megformulázása is ál-landó forrongásban tartotta a kongressz-uszt. A kérdés körül tomboló viharok, a plénumról a politikai és az állandó bizott-ság napokig tartó lázas tárgyalásaira húzódtak vissza, majd újra a kongresszus plénumán zúgtak végig, amikor a bizott-ságok javaslatának megszavazására került a sor.

Egy távirat meghozta a döntést. Már kész volt a bizottságok rezolúciója. A revizionisták is engedtek offenzív mag-a tartásukból. A végcél-javaslat magába foglalta a palesztinai zsidó többség köve-telését. És akkor lépett közbe Weizmann. Az ő higgadt, államférfiúi bölcsességével. Megjelent a bizottságok gyűlésén és ki-fejtette álláspontját. Talán ez volt Weiz-mannak legragyogóbb kongresszusi beszé-de. A logika, a meggyőző erejű argumen-táció remekműve volt. A hatás elkerül-hetetlenül érintette a politikai bizottság tagjait. Az elkészített rezolúció és Weiz-mann súlyos érvei között ingadozott a bizottság. Egy jeruzsálemi távirat aztán meghozta a döntést. A Vaad Leumi, Palesztina zsidó nemzeti tanácsa, Palesz-tina jelenlegi politikai helyzetére való tekintettel óvatosságra intette a kong-resszust a végcél megformulázását illető-leg. A táviratnak döntő hatása volt. A politikai bizottság elejtette a már meg-hozott rezolúciót és új határozati javas-latot szövegezett meg, amelyben részben Weizmann, részben a Vaad Leumi állás-pontját is honorálja. A késő éjszakai órákban a következő határozatot hozta a bizottság.

A cionista mozgalom végcélja

„Figyelembe véve a cionizmus lényegé-nek meghatározására irányuló törekvése-ket, a XVII. cionista világszervezet le-szögezi:

A cionizmus a zsidó nép nemzeti szabadság-mozgalma; rendületlenül fenntartva a bázei programban le-fektetett célkitűzését: a zsidókérdést Erec Jisraeiben megoldani. A hon-talan, földnélküli és kivándorlásra törekvő nép történelmi hazájába való visszaplántálódásával, egy megszaki-tás nélküli bevándorlási és fejlődési folyamat útján akarja gazdasági, szellemi és politikai nyomorát leküz-deníteni és Erec Jisraeiben egy, a nor-mális népi élet minden kritériumával meghatározott nemzeti létet akar ujjáteremteni. A kongresszus a leg-határozottabban visszautasít minden olyan kísérletet, amely ezen célkitűzés megsemmisítésére irányul.“

Vasárnap este lázas várakozás és nagy izgalom közepette ült össze a kongresszus plénuma, hogy határozzon a politikai bizottság javaslatai fölött. A delegátusok teljes számban jelentek meg. A karzatot zsúfolásig megtöltötte a vendégek és érdeklődők tömege.

Nem az elvi akarás, hanem a politikai ésszerűség...

— A politikai bizottság tárgyalásainak nehézségei — amelyek a kérdés anyagá-nak napokig tartó tanulmányozását és feldolgozását vették igénybe — nem an-nak tudhatók be, mintha nagy differen-

ciák állottak volna közöttünk abban a tekintetben, hogy végeredményben mit akarunk Palesztinában. A nehézség abban állott, hogy megfelelő formulációt találjunk úgy a zsidók, mint a nemzetközi

A politikabizottság Weizmann-ellenes rezolúciója

Nahum Goldmann felolvassa a politikai bizottság rezolúcióját Weizmann sajtó-nyilatkozatának és erre vonatkozó ki-magyarozásának kérdésében. A politikai bizottság többségi határozati javaslata így hangzik:

„A kongresszus sajnálatát fejezi ki Weizmannnak az ITA részére adott nyilatkozata fölött és az interpellá-cióra adott választát nem tartja ki-elégítőnek.“

Nahum Goldmann felolvassa a politikai bizottság többségi rezolúcióját a cioniz-mus végcéljára vonatkozólag, továbbá a revizionisták kisebbségi javaslatát eb-ben a kérdésben. A revizionista javaslat szerint a bázei program alatt az egész mandátum mandátárius területnek a Jordán mindkét oldalán felépülő zsidó többségű zsidó államra való kiterjesztése értendő.

Lázás izgalom, forrongó atmoszféra tölti meg a kongresszust. Mindenki át-

„A javaslatnak semmi köze nincs Weizmann személyéhez“

Nahum Goldmann: A javaslat világo-san kifejezi azt, amit mondani akar: Ki-fejezésre akarjuk juttatni, hogy Weiz-mann elnök intervjuját hamisnak, magya-rázatait pedig elégtelennek tartjuk. Ha bizalmatlansági javaslatról lett volna szó Weizmann ellen, akkor én lennék az első, aki ez ellen felszólalna. Mi itt nem Weizmann politikájától beszélünk, hanem egy nyilatkozatról a végcél kérdésében. A rezolúciónak semmi köze sincs Weiz-mann személyéhez. Annyit azonban mon-dhatok, hogy:

Weizmann ITA-intervjujának tar-talma és berlini Actions Comitén tar-tott beszéde harc hirdetését jelenti a cionista mozgalom ellen.

világ számára, amely hallja a kongresz-szus hangját. Tehát nem az elvi akarások-ból fakadó kérdések állottak előttünk, ha-nem a politikai ésszerűség problémái, amelyek fölött döntetünk kellett.

érzi az óra sorsdöntő jelentőségét. Fele-lőségteljes komolyság ül a delegátusok tekintetében. A karzatot szorongó cionis-ták visszafojtott lélekzettel figyelik a kongresszus minden hangját, minden moz-zanatát.

Dr. Arlosoroff emelkedik szólásra. Kéri a kongresszust, hogy térjen napirendre a Weizmannra vonatkozó rezolúció fölött.

— Hiszen Weizmann elnök — mondotta Arlosoroff — már elhárította az intervju következményeinek veszedelmét. Ez a rezolúció a harc meghirdetését jelenti azon férfiu ellen, aki 13 esztendeig elnöke volt a Cionista Világszervezetnek. Vagy végrehajtott faktum Weizmann vissza-lépése és akkor lovagiatlan, kicsinyes és politikailag értelmetlen valami ennek a javaslatnak az előterjesztése. Ha pedig nem tekinthető befejezett ténynek, akkor nyitl sakkal harcoljanak ellenfelei, akik jelöltetése ellen küzdenek, de nem el-dugott fegyverekkel és nem a hinterland-ról hajított nyilakkal.

Az izgalom tetőfokára emelkedik: sza-vazásra kerül a sor. A kongresszus 123 szavazattal, 106 ellenében elfogadja a politikai bizottság javaslatát a Weizmann-intervju kérdésében.

Arlosoroff a végcéljavaslatok napirendről való levételét kéri

Ujra dr. Arlosoroff jelenik meg a tribünön. Kéri a kongresszust, térjen napirendre az összes végcéljavaslatok fölött.

Nahum Goldmann: A politikai bizott-ság többségi rezolúcióját dr. Arlosoroff fogalmazta meg. Az a javaslat, amelyet ő maga formulázott meg, nem lehet olyan veszedelmes. A mozgalom éppen olyan

stádiumban van, amely egy ilyen formulá-ciót igényel. A rezolúció távolról sem agresszív, azonban meg van a maga ér-telme. Leghatározottabb visszautasítását jelenti annak, amit a likvidatorikus ten-denciáknak neveznek a cionizmusban.

Meir Grossmann a revizionisták kisebbségi javaslatáért száll síkra.

— A Zsidó állam, a Jordán mino-partján élő zsidó többség a cionizmus célja. Önök üldözik, elnyomják ezt a célt. A Zsidó állam szorosán összenőtt a zsidó étellel, a Zsidó reményekkel. Akik azt mondják, hogy a Zsidó állam fogalma mások elnyomását jelenti, azok szolgál-atot tesznek ellenségeiknek. Senki sem képzelte úgy el a Zsidó államot, hogy abban valakit is el fognak nyomni. A Zsidó állam a szabadság, a béke, a munka, az összes bennlakó népekkel való együtt-működés terét jelenti. A mi javaslatunk egy cionista politikai offenzíva kezdeté-kell hogy jelentse.

Az izgalmas szavazás

Grünbaum, a radikálisok vezére is e-veti a revizionisták rezolúcióját és je-lent, hogy a többségi rezolúciót máské-ják olyképpen, hogy a „nemzeti helyett „nemzeti és állami lét“ megha-rozástát fogadják el.

Szavazásra kerül a sor. Izgalmas, pillanatok. Az eredmény: a kongre-sszus 162 szavazattal elfogadta a politikai bizottság többségi javaslatát és 125 szavazattal 62 ellenében levette a napirend-ről a revizionisták kisebbségi javaslatát.

Kitör a botrány

Viharos jelenetek következnek. Leirha-tatlan izgalom tör ki a szavazás eredmé-nyének nyomában. Jabotinsky egyetlen jelére a revizionista delegátusok felállan-ak és készülnek kivonulni a kongressz-usról. Meir Grossmann, a revizionista unió alelnöke nyilatkozatot akar felolvasni: — Ötvenkét revizionista delegátus nevé-ben, akik 65.000 cionista választót kép-viselnek...

A többit azonban már nem hallottat senki. Lármba, tumultusba fullnak sza-vai. Az egész munkaspárt szinte vezény-lőre emelkedik fel helyéről és felcsendül a baloldalon: a Hatikvah.

Meir Grossmann: Árulok! Elárulták a cionizmust a Hatikvahal együtt!

A vihar átcsap a karzatra. Az ifjú revizionisták letérik a karzatról a cion-ista lobogókat. A demonstrációt hangos püfjkiáltásokkal fogadják. A rendezők felrohannak a karzatra, kicsavarják a revizionista ifjak kezéből a letépett zászlókat és visszahelyezik őket helyükre.

A revizionisták kivonulnak a kongresszusról

A baloldaliak héber nemzeti dalokra gyújtanak. Jabotinsky hirtelen felugrik egy asztalra és eltépi delegátusi igazol-ványát:

— Ez már nem cionista kongresszus többé!

Jabotinsky vezénylete alatt a revizionis-ták, a Hatikvah hangjaival, tömött sorok-ban kivonulnak a kongresszus terméből. Hajnali 4 órakor zárta be az ülést a kongresszus elnöke.

A revizionisták kivonulása után, reggel megindultak a tárgyalások a kongresszus elnöksége és a revizionista frakció között. A tárgyalások eredménye: a revizionisták visszatértek a kongresszusra. Egyedül Jabotinsky maradt távol.

Nahum Szokolov önálló utakra lép

Hétfőn délelőtt Robert Strikker nyilatkozatot adott az Itának, amelyben be-jelentette, hogy miután a kongresszus el-vetette a Zsidó állam-rezolúciót, szó sem lehet arról, hogy revizionista frakció részt vegyen az új vezetőségben.

Az elvi kérdések elintézése után nyom-ban előtérbe került az új vezetőség meg-alakítása. Kedd délután váratlanul új fordult állt be a nehezen vajudó kérdés-ben. A cionista csoportok tekintélyes része Nahum Szokolov jelöltetését vették fel Weizmann helyébe.

Nahum Szokolov megválasztása után ki-jelentette, hogy nem hajlandó másnak a helytartója lenni és a maga határozott utjait fogja követni.

Mentő csillagok a zsidó éjszakában

Izzák Arnold novellái és elbeszélései! Ara 80 lej

KAPHATÓ AZ UJ KELET KÖNYVOSZTÁLYÁBAN

A márka ár
Dev
Nér

Franciaország

London, július 16. ország, de az egész közgazdasági közvé-galommal várta a k-or is Macdonaldna Berlinbe kellett v-an angol államférfiu r-tásától messzemend-sági következménye-ső pillanatban — okból — Macdonal-mondták a berlini és Brüning kancel-utaznak és Hender-niszter meghossza-párizsi tartózkodás-sék a két német p-érkezett egyébként-színüleg szintén ré-nácskozásokono.

A londoni déken e- London, július 16. márka újabb áresés héttel ezelőtt 1:20 kelésében az elolód- kor egy fontért 23 márkát fizettek.

Párizs, július 16. újabb áresések vo- földi, hanem csakr- cia értékpapírok á- lott.

A newyorki tözs- olyan mély pontot aranyérékének hely- volt példa.

Németor- pénz ny- kölcsönk-

Berlin, július 16. mány új szükségre a bankok kifizetése- lom szabályozása ú- Németország bef- ben a Nemzetközi- pénztáránál a Yo- tételhez nem kötöt- márkát, amely F- volt esedékes. A j- ezt a befizetést kölcsönként a ném- vasutaknak.

Nem a- a külfö- tektől

Berlin, július 16. raló németeknek t- helyen kellemtlen- káik beváltásával. vákiából és Svájc- nyu panaszok. Kar- badban a bankok n- kát és a berlini d- idegenforgalmi sz- tettek a berni Nex- met fizetőeszköz e- ben. Azzal érveltek met kénytelen les- kedés nem történ- újrafelvétele iránt

A ném- pig csa- vü kif- nek

Berlin, július 16. és 18. közötti nap- zott mérvű kifize- nek. Ezek is nagy- külföldi valutaköv- nak.

Amerikai becslé- napokban külföld- tőkét egymilliárd- Pénzügyi körökt-

Három

ISMÉT ITT A NAGY LEHETŐSÉG!

Százért egy milliót!

Az erdélyi zsidó kórházgyesületek belügyminiszteri engedély alapján megrendezik a

második zsidó kórház-sorsjátékot!

E sorsjáték nyereménytervezete oly reálisan van megalkotva, hogy minden egyes sorsjegyvásárlónak komoly esélyei vannak a nyeresre. Közel 2000 nyeremény 2.700.000.— lej értékben.

Főnyeremény

1.000.000 lej

Az összes nyereményeket az Erdélyi Bank és Takarékpénztár R. T. gar- rantálja és fizeti ki azonnal készpénzben.

Egy sorsjegy ára 100 lej

Kapható minden jobb bankban, üzletben, trafikban, stb.

Vegyen Zsidó Kórház sorsjegyet!!!

Levélbeli megrendeléseket elfogad:

Az Erdélyi Zsidó Kórházgyesületek Központi Sorsjátékintézeté-
Cluj,
Piata Unirii No. 20.

A márka árfolyamértéke megingott a londoni és párizsi tőzsdéken

Deviza kormánybiztost nevez ki Németország a márka biztosítására

Anglia figyelmezteti Franciaországot, hogy saját érdekében ne gyengítse a Brüning kormányt. A francia sajtó továbbra is pénzügyi és politikai garanciákat követel Németország megsegítése ellenében

Franciaország minden német cirkáló építésére ellenhajóval fog felelni

London, július 16. Nemcsak Németország, de az egész világ politikai és gazdasági közvéleménye érthető izgalommal várta a pénteki napot, amikor is Macdonaldnak és Hendersonnak Berlinbe kellett volna érkeznie. A két angol államférfiu németországi látogatásától messzemenő politikai és gazdasági következményeket vártak. Az utolsó pillanatban — egyelőre ismeretlen okból — Macdonald és Henderson lemondták a berlini utat, viszont Curtius és Brüning kancellár holnap Párizsba utaznak és Henderson angol külügyminiszter meghosszabbítja néhány napra párizsi tartózkodását, hogy találkozhassék a két német politikussal. Párizsba érkezett egyébként Kellogg is, aki valószínűleg szintén részt fog venni a tanácskozásokon.

Ják az egész birodalom területére kiterjedő érvénnyel állami devizabiztos kinevezését.

Hivatalosan megcáfolták a párizsi lapoknak Brüning lemondására és Hindenburg esetleges visszalépési szándékára vonatkozó híreit.

Schacht lesz a devizakormánybiztos?

A hitelkorlátozások életbeléptetése óta a Birodalmi Bank devizaállománya növekszik. A bankszünapok alatt 50—60 millió márka értékű deviza folyt be a jegybank pénztárába.

London, július 16. Berlini jelentés szerint a nehézipar részéről Brüning előtt javaslatba hozták Schachtnek, a Birodalmi Bank volt elnökének a devizaforgalom kormánybiztosává történő kinevezésének ügyét.

Angol körökben még nem foglaltak állást a veszedelmesnek tetsző szélső jobb oldali előretérés tervével szemben.

A francia sajtó továbbra is garanciákat követel

Párizs, július 16. A párizsi tárgyalások előestéjén Anglia, Franciaország és Olasz

ország bejelentették a bázei Nemzetközi Fizetések Bankjánál, hogy nem várják a részükre esedékessé vált jóvátételi fizetéseket.

A francia sajtó most is hasábot szentel a németországi válságnak és ezzel kapcsolatban kiemeli a most Párizsban folyó tanácskozások nagy jelentőségét.

Stimson, Henderson és Briand új tárgyalásokat folytattak.

Henderson délután vonaton elhagyja Párizst és Berlinbe utazik.

A Petit Parisien újra követeli a politikai és pénzügyi garanciákat Németország megsegítése ellenében. Ezekre a garanciákra a lap szerint a nemzetközi bizalom megszilárdítása céljából is szükség van.

Anglia figyelmeztet

London, július 16. A Times hangoztatja, hogy elhibázott taktika lenne a franciák részéről Brüning további gyengítése. Ma csak a jelenlegi birodalmi kormány hatalmon maradása lehet francia szempontból is kívánatos, mert bármely más kormány venné át Brüning örökét, a francia követelésekkel szemben még sok-

kal kevesebb engedékenységet tanúsítana. London, július 16. A Times párizsi jelentése szerint tegnap közölték a francia kormányférfiak Hendersonnal a leszerelési ügyében készített francia emlékiratot.

A memorandumot nem akarták nyilvánosságra hozni addig, míg Hendersont, mint a leszerelési világkonferencia elnökét az emlékirat tartalmáról nem tájékoztatták.

Ez most megtörtént. Még nem lehet tudni, hogy az emlékiratot mikor hozzák nyilvánosságra. Diplomáciai körökben az a hír terjedt el, hogy Franciaország minden egyes német páncélos cirkáló építésére ellenhajó építésével válaszol. Ez pedig veszélyezteti a londoni flottaegyezmény öt-hatalmi egyezményre fejlesztését és a francia-olasz flottatárgyalások sikerét.

Párizsban mérlegelik annak lehetőségét, hogy a leszerelési konferenciát esetleg a jövő év februárjánál korábbi időpontra hívják össze, vagy legalább is új leszerelést előkészítő értekezlet összehívásának lehetőségét vitatják meg, hogy a további tengeri fegyverkezésnek gátat lehessen vetni.

Hétfőn ül össze a nagyhatalmak pénzügyminisztereinek konferenciája

London, július 16. Az angol kormány megismételte a hatalmak pénzügyminisztereinek konferenciájára szóló meghívást, amelyet már jelzett a pénzügyi szakértők értekezletére szóló meghívásán is.

Ezt a konferenciát az angol kormány hétfő délután hat órára óhajta összehívni.

A szakértők addig végeznek az eléjük került anyaggal s emlékiratukat előterjeszthetik a pénzügyminiszterek értekezlete elé.

Néhány erdélyi bank átmeneti korlátozásokat léptetett életbe a budapesti zárlat miatt

Cluj-Kolozsvár, július 16. (Az Uj Kelet tudósítójától). A magyar kormányban ama pénzügyi intézkedései, amelyek a német válsággal vannak összefüggésben, csak nagyon kis mértékben éreztették hatásukat az erdélyi pénzügyi életben. A budapesti bankok fizetési korlátozásai és a tőzsdéi kényszereszközök mindazonáltal befolyással voltak azokra az erdélyi pénzügyi intézkedésekre, amelyeket a budapesti nagybankok alkalmaznak. Így egyes erdélyi pénzügyi intézkedések a budapesti intézkedések miatt bizonyos korlátozásokat voltak kénytelenek végrehajtani, ezek azonban nem bírnak nagyobb jelentőséggel.

A magyarországi piac a legnagyobb nyugalommal fogadta a kormány intézkedéseit és így az erdélyi fizetési korlátozások sem válhatnak ki komolyabb hatást. Az erdélyi bankok intézkedései abban a pillanatban fölöslegessé válnak, mielőtt a budapesti tőzsde és a pénzügyi élet zárlatát a kormány feloldja. Ekkor az egyes erdélyi intézkedések által életbeléptetett korlátozásokat felváltja az üzleti élet rendes menete. Az Uj Kelet munkatársának alkalma volt az egyik vezető pénzügyi vezetővel beszélgetni ebben a kérdésben. Az egyik vezető pénzügyi vezetővel beszélgetést folytatni, aki a következőket mondotta a helyzetről:

— Azok a bankok, amelyek a budapesti nagy pénzügyi intézkedésekkel állanak szoros összefüggésben, ezeknek a bankoknak az intézkedéseikhez voltak kénytelenek alkalmazkodni. Azok a vezető magyar pénzügyi intézkedések azonban, amelyek az itteni kisebbségi bankokkal kapcsolatban állanak, teljesen mobilak és nagyobb pénzügyi megrázkódtatás sem befolyásolja működésüket. A német pénzügyi helyzete nem volt nagy hatással ezekre a bankokra, mert külföldi hitelek nem vettek igénybe, sőt nagyobb követelések vannak a külföldi piacokon.

— Miután a magyar bankok fizetési korlátozásai annyira átmeneti jellegűek hogy már ennek a hétnek a végére várható, hogy az üzleti élet rendes kerékvágásába jusson, bizom abban, hogy talán még a mai napon megkezdődnek a budapesti átutalások. Ebben az esetben mi is újra megkezdjük a kifizetéseket éppen olyan zavartalanul, mint eddig.

— Miután a magyar bankok fizetési korlátozásai annyira átmeneti jellegűek hogy már ennek a hétnek a végére várható, hogy az üzleti élet rendes kerékvágásába jusson, bizom abban, hogy talán még a mai napon megkezdődnek a budapesti átutalások. Ebben az esetben mi is újra megkezdjük a kifizetéseket éppen olyan zavartalanul, mint eddig.

A magyar óceánrepülők 27 óra alatt tették meg az utat Amerika és Magyarország között

Budapesttől 40 kilométerre kényszerleszállást végeztek a repülők. Hatezer főnyi tömeg várta a repülőket, akiket maga Bethlen miniszterelnök üdvözölt

Budapest, július 16. (Az Uj Kelet tudósítójától). Egész Magyarországon a legnagyobb lelkesedéssel várták a magyar óceánrepülők érkezését, akik jó meteorológiai jelentéseket kapva, váratlanul elindultak az ujjeländi Harbour-Garecából. A két óceánrepülő, Magyar és Endresz, közel egy éve várja már az alkalmas pillanatot az indulásra. Magyarországon óriási várakozás előzte meg a pilóták érkezését és a repülőutról érkező jelentéseket az egész ország lakossága a legnagyobb izgalommal leste.

A jelentések a repülők útjának sikeréről számoltak be és a délutáni órákban már a pilóták Budapestre való megérkezését várták. A rádió helyszíni közvetítést adott a pilóták érkezéséről. A délutáni órákban az ausztriai Linzból érkezett jelentés számolt be arról, hogy a pilóták utban vannak Budapest felé. Erre a hírre a magyar fővárosból nagy tömegek indultak a repülőterre. A minisztertanácsot félbeszakították és a kormány összes tagjai, élükön gróf Bethlen miniszterelnökkel a pilóták fogadtatására mentek. A hatezer embernyi tömeg órákon keresztül várta a repülőgépek érkezését. A kormány tagjaival együtt Endresz pilóta felesége és Magyar édesanyja is megjelentek.

nök jelentette, hogy az óceánrepülők a falu mellett szabad mezőben kényszerleszállást végeztek.

A hír óriási meglepetést keltett és a jelentés további részeit hangszórókon továbbították a tömegnek. Eszerint a repülőgép a nehéz uton több sérülést szenvedett és ez tette szükségessé a kényszerleszállást. Az 5600 km-es utat 27 óra alatt, rekordidő mellett tették meg a repülők 420 lóerős monoplánon, ugyanolyan típusú gépen, amelyen Lindberg tette meg az utat.

A pilóták érkezését 7 óra 15 percre jelezték. A tömeg izgatottsága egyre fokozódott, mert a repülőgépek erre az időre nem érkezett meg. Hét óra 30 perckor végre telefonjelentést kaptak a Budapesttől 40 kilométerre fekvő Bicske községből. A bicskei állomásfő-

Bethlen miniszterelnök intézkedésére azonnal utasszállító repülőgép indult el a repülőterre, akik az esti órákban a mátyásféri repülőterre szálltak le. Itt Bethlen miniszterelnök személyesen üdvözölte a repülőket. Bethlen beszédet a rádió a helyszínről továbbította. A hatalmas tömeg a késő esti órákig várta az érkező repülőket, akiket hatalmas ünneplésben részesítettek.

csillagok éjszakában
vállal és elbeszélése
80 lej
Z UJ KELET
SZTÁLYÁBAN

Három kell a kisbabának: Höfer hintőpor, krém, szappan

Plágiumváddal terheltten állott Edgar Wallace a bíróság előtt

Főmentették és ezer font sterling kártérítésre ítélték a feljelentőt

London, július 16. Edgar Wallace július 11-én, mint vádlott állott a londoni bírág előtt. Arról volt szó, hogy a „Kalendárium” című szindarabról Goldflam azt írta, hogy az ő regénye nyomán készült, Wallace tehát közönséges plagizátor.

Wallace nyugodtan hallgatta meg a vádat. Ezután pontosan kimutatta, hogy drámáját teljesen függetlenül írta Goldflam regényétől, amelyet soha életében nem olvasott. „Ettől az írótól — mondotta Wallace — nem csak, hogy könyveket nem olvasok, de még a könyveiről szóló ismertetőket sem, annyira távol áll tőlem világnézetben és esztétikai felfogás tekintetében. A drámát egyébként négy nap alatt írtam”.

Ebből az alkalomból derült ki, hogy

Edgar Wallace teljes neve: Richard Edgar Horatio Wallace.

— Hány regényt írt Ön? — kérdezte a bíró.

— Körülbelül 130-at.

— Ha itt nem lenne, akkor bizonyára már 131-et írt volna. Ahogyan mi az Ön termékenységét ismerjük.

— Ez igaz, elnök ur és éppen ezért kérem megállapítani kártérítésként azt a honoráriumot, amit egy regényért kaphatok.

Az elnök az író kívánsága szerint ítélkezett és minthogy kétségtelenül be tudta bizonyítani, hogy nem mplagizált, rágalmazás címén elítélte Goldflam írórt nem kevesebb, mint ezer font sterling kártérítésre.

A törvényszék elrendelte a kolozsvári kommunista letartóztatottak szabadlábrahelyezését

Össze napolták el a tárgyalást

Cluj-Kolozsvár, július 16. (Az Uj Kelet tudósítójától). A kolozsvári törvényszék szüneti tanácsa csütörtök délután tartotta meg a vizsgálati fogságban lévő kommunista foglyok bűnperének tárgyalását. A kommunista foglyok már hónapok óta vannak letartóztatásban és az elmúlt tárgyalást a törvényszék elhalasztotta, de nem adott helyet a szabadlábra helyezésére vonatkozó kéréseknek. A letartóztatottak a börtönben 20 napos éhségsztrájkot szenvedtek végig, mert ezzel akarták kieroszakolni, hogy a pert tárgyalásra tűzzék.

A mai tárgyaláson a vádat *Biriescu* ügyész, a védelmet dr. *Dunca Jenő* látta el. A törvényszék a tanúk névsorolvasásánál konstata, hogy a tanúk

egy része nem jelent meg és egyáltalában nem voltak jelen a vád tanúi. Így az ügyész a vád elnapolását kérte, míg a védelem annak megtartásához ragaszkodott, de arra az esetre, ha a törvényszék mégis elnapolná, a foglyok szabadlábra helyezését kérte, mert ezek már hónapok óta ülnek vizsgálati fogságban és vannak közöttük olyanok, akik ellen nem hozott fel terhelő bizonyítékokat a vizsgálat.

A törvényszék hosszas tanácskozás után a tárgyalást a nyári szünet utánra halasztotta el, de ugyanakkor elrendelte az összes letartóztatottaknak, köztük *Erdélyi Józsefnek*, *Halász Ilonának*, *Fenachel Zoltánnak* szabadlábra helyezését. A vádlottak azonnal el is hagyták a törvényszék épületét.

A világ legdusabb országában, éhen halnak az emberek

— Levél Braziliából —

Rio de Janeiro, július 16. A közúti vasút végigfut az Avenida Beirán. Jobboldalt az óceán, baloldalt villák, fölöttük a merev, forró nap. A vonat zsufozásig tele. Sötétbőrű emberek átzsúrt vaszonruhával, négeresen göndörkalapu asszonyok, vagy hindu módra fölszegzett haju leányok. Közöttük bájos fiatal, karcsú, olíva arcú, fitos nőcskék. Az „elit” autók utazik, vagy legalább is autóbuzson, ami tiszter olyan drága, mint a villamos. A villamos egyébként tele van. A villamos nem tudja ki fizetett, ki nem. A kalauz nem ad ki jegyeket, egyszerűen inkasszáll és egy ellenőrző órán lemárkirozza, hány utas fizetett. Hogy melyik utas fizetett, azt a kalauz már nem tudja biztosan. A lépcsőn egy négerfiú áll, gyanus, hogy még tartozik a viteldíjjal. A fiú azt mondja, hogy már fizetett és a vita már-már elfajul. Erre egy ember a közelben odaadja a gyerekekért az aprópénzt. Kék zubbonyán látszik, hogy nem gazdag ember. A fiú azonban egy szegény fiú. A szegények pedig kell, hogy egymáson segítsenek...

Itt a szegény emberek segítenek egymáson. Ezzel sokkal előbbre jutnak, mint-ha kölcsönösen fölháborodnak egymás világnézetén. Különösen egy olyan országban, amely nem ismer semmiféle szociális gondolkodást. Itt szomszéd segít a szomszédon. És ha öt fiatal ember közül, akik egy szobában laknak, háromnak van munkája és kettőnek nincs, akkor is mind az ötnek van mit ennie. Be lehet osztani. A beosztást gyerekkorától megszokta ez a nép. Rióban egy munkás havonta háromszáz-négy száz millreist keres, ugyanannyit a kishivatalnok. Ez megfelel 5200 lejnek. De Braziliában nem kell fülteni és a külvárosi fabódékban olcsón lehet lakni. Azonfelül az egyszerű étkezés ötven

százalékkal olcsóbb, mint Európában. Ruhát apró részletekre lehet vásárolni és a villamos két-három lejért a legnagyobb távolságokba is elvisz.

A szociális törvények pótlása; hogy az élelmiszerek olcsók, hogy a kávéházakban egy feketéért nem szabad két lejnél többet kérni és hogy az utazási költségeket nem szabad fölemelni. Erre nagyon vigyáz a nép. Megelégedett nép, nincsenek világnézeti viték. Fekete, barna, fehér emberek nyugodtan élnek egymás mellett és ha az egyik „szocialisztikusan” választ, a másik pedig „radikálisan” akkor arról barátságos eszmecsere folyik. Azonban, ha a kormány — bármilyen párti is — megpróbálná fölemelni a kenyér árát, akkor forradalom ütne ki az országban. A kormány jól tudja ezt. Minden kormány.

Minden vállalkozó tudja. Aki nem tudja, gyorsan megtanulja. A Jankee Company is megtanulta. Az a társaság ez, amely a Rio és a Golf szigetei között lebonyolítja a vízforgalmat. Amikor a valuta esett, a társulat fölemelte a viteldíjat. Az utasok erre mindent összeromboltak a vízi járműveken, ami csak a kezük ügyébe esett. Az utasoknak nagy szükség van a propellerekre, mert a szigetekeken laknak és Rióban dolgoznak. A rend őrség ezt a kényszerhelyzetet belátta és sem löfögyverét, sem gumibotjait nem használta ellenük. Itt (dacára a „wild westnek”) nem lőnek és nem ütnek olyan könnyelműen, mint Európában. A társulat pedig leszállította a tarifát és mindaddig veszteséggel fog dolgozni, amíg a millreiss rosszul áll.

Ugyanaz a helyzet a közúti társulattal, a gázművekkel, az elektromos művekkel és sok minden egyéb társulattal. Mert hol van az megírva, hogy az életstandard fenn

URODONAL

megakadályozza a kövérséget

15 Grands Prix

100 kiló!... Feltétlenül URODONAL-t kell szednem!

Tisztítja a májat és az izületeket Feloldja a húgysavat Elősegíti az emésztést és égíti a zsíradékot

Az URODONAL az egyedüli gyógyszer, mely a kövérség ellen segít. Minden egyéb fogyasztósszer húgymaradványokat hoz a keringésbe, melyek testben feloszva maradnak s azután egy URODONAL kúra által távolítandók el.

Ne felejtjük el, hogy igen ártalmas zeeket az izületekben, belsőben és ereken megállapodni hagyunk, miután ez feltétlenül egy kövérség elleni kezelést tesz szükségessé.

Köszvény, Rheuma, Éreimeszesedés, Neuralgia, Húgyfővény

tartására fontos vállalatoknak mindenkor profittal kell dolgozniok?

A copacabanai strandon fekszem, ahol a szabad tenger széles hullámokat vet. Sokkal többet nyeltem a sós habokból, semhogy szomjas ne lennék. Egy mulatt meg el mellettem, szőlővel, körtével és banánnal.

Szaftos kórtékot vegyenek, két millreisz tucatja, vegyenek muskotály szőlőt, nyolc millreisz tucatja! Vegyenek uraim, vegyenek hölgyeim, hogy csillapítsák szomjuságukat!

Bizonyára legjobb a szomjuság ellen. Szívesen venném, de nincs pénzem a fürdő kabátomban. Nem is viszek magammal pénzt a strandra, semmi értelme, hogy elguruljon a fővényben. A mulatt azonban látja, hogy rámeredek a gyümölcsre. Leteszi a kosarát és mutatja, milyen szépek a kórték.

— Nincs pénz nálam — mondom.

— Akkor később fog fizetni. — mondja egykedvűen, miközben már le is olvassa a gyümölcsöt. Eljön Ön mégegyszer ide fürödni!

Itt biznak az emberek egymásban, jól-lehet, Rio világkikötő, ahová csöcseléseket is hoznak a gőzösök. És noha a viszonyok rosszak; nagyon rosszak. Még itt, ebben a gazdag Braziliában is, amelyet gabonával és gyümölcsevel, éreikkel és szénvel áldott meg a Teremtő, annyira, hogy el tudná látni magát akkor is, ha a világpiac teljesen összeomlana. És dacára, hogy ez az óriási ország (majdnem olyan nagy, mint egész Európa, de sokkal termékenyebb annál), mindössze 40 millió embert lát el, mégis szenved a krízis alatt, amely kávéját, kacsukját és egyéb exportáruját elértékteleníti. Mégis, mondom, ez a nép békés és nem bizalmatlan. Ezt külön ki kell emelni, mert sokkal több jószág kell ahhoz, rosszidőkben egymást segíteni, mint jó időkben.

Olvasom a lapokban:

„Noel Souza Moreira, aki már régóta munka nélkül volt és irtózatossánságba jutott, tegnap véget akart vetni életének, de végzetes tettet megakadályozták”.

„Tegnap egy mentőkoest hívta Albergue Nocturno egyik házába, mert itt egy ember összeesett. A mentők a kórházba szállították az embert, aki utközben meghalt. Az orvosok megállapították, hogy éhen pusztult. A rendőrség viszont megakadályozta személyazonosságát. Az illető Francisco Ferreira 25 éves, portugál származású munkás, aki régóta munkanélkül volt”.

„Az első kerületi rendőrséget arról értesítették, hogy Sebastiana de Conceicao brazíliai asszony negyvenhárom éves korában hirtelen meghalt. A rendőrség holttestét a tetemnézőbe szállította, ahol megállapították, hogy az asszony éhenhalt”.

Lehet, hogy ezek csak szórványos esetek, Rio de Janeiro 2 millió lakói között. Mégis borzalmas esetek... Az áldott Brazília fővárosában emberek éhenhalnak!... És akiknek van mit enniük, keveset ehetnek, mert meg kell osztaniok. És ma már Braziliában a munkanélküliek ezrei téferegnek, akik mindnyájan rászorulnak a baráti, vagy rokoni támogatásra. Nincs ugyan annyi, mint az európai ipari országokban, de mégis borzalmas szám egy országban, amely eddig csomagatta a munkaerőket. Most Brazília is elzárja kapuit, amennyiben bevándorlókól jelentékeny óvadékok követel. A nyomás itt is egyre súlyosodik és ha nagyon nehéz lesz, akkor a nép bizonyára forrongani fog. Lehet, sőt valószínű, hogy hamis irányban. Forrongani fog egy kormány ellen, amely sokat ígér és keveset tart be, ahogy az Dél-Amerikában is megszokott jelenség. A kormány azonban igazán nem felelős a közgazdasági krízisért, ez a forradalom tehát nagyon keveset használna.

Katz Richard.

Mezőgazdasági Bank és Takarékpénztár Rt.

CLUJ, C.L.L. REG. FERD 7 SZ.

Fióktintézetek: Dej-Dés, Beclean-Betlen, Cehul-Silvaniei-Szilágyséhs Jibou-Zsibó, Záláu-Zilah. Affiliált intézetek: A Nagenyedi Kisegítő Takarékpénztár R.-T., Aiud-Nagyenyed és ennek Uioara-Marosujvári fióktintézet

Saját tőkél 60 millió lej

Foglalkozik a banküzlet minden ágazatával. Átutalásokat bel- és külföldre legelőnyösebben és legpontosabban eszközöl

Engedélyezett devizahely!

HIR

Az UJ KELET az állami bányászati és fűszerkereskedelmi vállalatok igazgatója. Felelős szerkesztő: Bukaresti s. Hátszeg Ernő, s. Cikkeink utánnym megjelölésével

Hallgat a strand

Nagyon jó a na ben lubicolni ebbe lában. Nagyon jó én különösen akkor az önmagában is k zenekíséretet is kap hely a kolozsvári t retet is kap az n szeretem a zenét. I számomra ezt hagy len őseim. Vanno egyebet is hagytak például zongorázní radt ilyen előnyös nem tanultam sem tam csak pusztán a a zenét. Miután pe tom magam, szere kor mások zongoro Amikor a strand stráfszékér, a stró talmas állvány és ványokra felszere hangszórót, akkor ber, hogy ezután l örült, aki szereti o

SZINKÖR MOZG

Szinre kerül a na gyobb regényének zata, Dumas Sándor

Főszereplők: Lil

is. Nagyszerű pat volt részünk, mely a déli órákban, a idejében. Hát ez fon, illetőleg a pat is táplálkozik. De ujra megszólalt a p sütkézés a napon ben, patefonkisére dennel meg voltunk

Eltelt néhány n változás állott be a A patefon hallgat. Órákban megszólal szor, de azután egy lehet venni. Délut és azután csönd. A rók, rajtuk a mé zéssel, árván, elha három méter maga avatatlan ember a furesa ötlettel ilye állványokon fityegő ják díszíteni a stró bet ajánlhatunk. Vagy a strand ügy rát. De ne hangszó van, azért létezik. közönséget. Nyilvá rosnak kétszáz ezer állították fel azok hogy a patefon kez koljon a vízben és a napon a strandon tefon kezelője keze A strand vezető mébe ajánljuk, ho patefon.

— Hetvenhétezer ban. Bécsből jelen pok óta kibírhatal nek eredményeképp böző vidékeiről er az osztrák főváros község mellett 27 tüzet, azonkívül Ri áll lángokban 50 e Az oltásról szó szer őrdőségek megkél

HIREK

Az UJ KELET az egyetemes erdélyi és bánági újság napilapja
 Főszerkesztő: Dr. Marton Ernő
 Felelős szerkesztő: Jámbor Ferenc
 Bukaresti szerkesztőség:
 Hátszeg Ernő, Str. Cobălcescu 54
 Cikkeink utányomását csak a forrás megjelölésével engedjük meg

Hallgat a kolozsvári strand patefonja

Nagyon jó a napon sütkezéni, vízben lubickolni ebben a szörnyű kánikulában. Nagyon jó és frissítő dolog és én különösen akkor szeretem, ha ehhez az önmagában is kedves szórakozáshoz zenekíséretet is kapok. Ezért nagyszerű hely a kolozsvári strand. Itt zenekíséretet is kap az ember. Én pedig rém szeretem a zenét. Nem is tehetek róla, számomra ez hagyta örökségül közvetlen őseim. Vannak emberek, akikre egyebet is hagytak és ezek megtanultak például zongorázni. Enredem nem maradt ilyen előnyös örökség s így hát nem tanultam semmit, én megmaradtam csak pusztán azzal, hogy szeressem a zenét. Műtán pedig nem zongorázhatom magam, szeretem hallgatni, amikor mások zongoráznak.

Amikor a strandon megjelent két stráfszekér, a stráfszekereken két hatalmas állvány és egy óra múlva az állványokra felszerelték két hatalmas hangszórót, akkor azt gondolta az ember, hogy ezután lesz zene. Mindenki örült, aki szereti a zenét. Eleinte volt

Hatezer elbolondított tanító elkeseredett tüntetése a közoktatásügyi minisztérium előtt

Miért kellett Bukarestbe rendelni a végzett tanítónövendékeket

Bucuresti-Bukarest, július 16. A tanítóképzők képesítő vizsgáinak befejezése után az új tanítók, akik benyújtották pályázatukat a közoktatásügyi minisztériumhoz, felhívást kaptak a minisztérium illetékes bizottságától, hogy július 15-én jelenjenek meg Bukarestben az eredmény kihirdetésénél. Tegnap hatezer tanító érkezett a fővárosba, akikkel a közoktatásügyi minisztériumban közölték, hogy 1800 üres állás volt és a többiek a jelen időpontban nem tudják kinevezni. A megjelentek nagy

elégedetlenséggel fogadták ezt a hírt és spontán tüntettek a minisztérium előtt, majd a Curentul elé vonultak, ahol szimpáita-tüntetést rendeztek a lap szerkesztőségének. Azután táviratot menesztettek Jorga közoktatásügyi miniszterhez, tiltakozva az ellen, hogy Bukarestbe hívták és nagy költségbe hajtották őket, amikor csak egyharmad részük nyerhet elhelyezést és az eredményt írásban is megtudhatták volna. A tüntetés nagy feltűnést keltett a bukaresti kánikulában.

Nyilvánosságra hozták Katalónia alkotmányát

A köztársaság új parlamentje elfogja törölni a nemesi címeket

Madrid, július 16. Tegnap nyilvánosságra hozták a katalán állam alkotmányát, amely 52 szakaszból áll. Az alkotmány bevezető része kimondja, hogy Katalónia Spanyolország része, belkormányzatában azonban önálló és önmelegkormányzó állam.

Az alkotmánytervezet nyilvánosságra hozatalával kapcsolatban a legközelebbi napokban kiírják a katalán parlamenti választásokat és az új parlament azonnal rátér az alkotmánytervezet letár-

gylására. Hir szerint az új katalán parlament első feladatai közé fog tartozni a nemesi címek törölése.

Madridi jelentések szerint Spanyolország egyes helyein még mindig nem szüntek meg a vallásüldözések. Granadában hétfőn két kolostor ellen követtek el merényletet. Ugyanitt a szerzetesek ellen tüntetők és a rendőrség között tüzharcra került a sor, amelynek több súlyos sebesült áldozata van.

NAPROL-NAPRA

Vilma hollandi királynő és leánya, Juliana hercegnő Tirolba érkeztek. A királynő és leánya a kánikulát a Nicholsdorf melletti Rengberg kastélyban fogják tölteni.

Az osztrák nők szövetsége a kormány valamennyi tagjához és a parlamenti képviselőkhez is nyomtatott javaslatot juttatott a házassági jog megváltoztatásáról. A nők azt kívánják, hogy az új osztrák házassági törvény minden tekintetben legalább is egyenjogúságot biztosítson a házasságban a nőknek, sok tekintetben azonban fölényt akarnak a férjekkel szemben.

Egy Swinemundenben nyaraló berlini kereskedő könnyű kalandba keveredett egy ugyancsak ott üdülő fiatal nővel. Két heti ismeretség után a kereskedő rájött arra, hogy a nő nem más, mint saját leánya, egy táncosnő gyermeke, akivel fiatal korában szoros barátságban élt. Amikor ezt megtudta, a leányt agyonlőtte, azután ő is öngyilkosságot követett el.

Nies nyugatcehországi városka most ünnepelte alapításának 800 éves jubileumát. Az ünnepélyen a csehszlovák kormány is képviseltette magát.

Dr. Franzen braunschweigi belügyminisztert vád alá helyezték, mert állítólag 1930. október 15-én egy Guth nevű földbirtokost életveszélyes fenyegetésekkel akart arra kényszeríteni, hogy részt vegyen egy olyan tüntetésben, amelyet Guth nem helyezett.

SZINKÖR MOZGÓ

Színre kerül a napoleoni idők legnagyobb regényének grandiózus filmváltozata. Dumas Sándor halhatatlan regénye után:

Főszereplők: Lil Dagover, Jean Angelo, Bernhard Göetzke.

Gróf Monte Cristo

A Szinkör Mozgó hűvös nézőtere valóságban üdülést jelent a kánikulában. Az új hangosberendezés remek, hibátlan vetítést és hangleadást biztosít.

Hétfőn: A NEGY FIVÉR. (A nagy film utolsó előadása, mert pár nap múlva diplomáciai okokból kivonják a forgalomból).

Nagyszerű patefonhangversenyben volt részünk, mely azonban megszakadt a déli órákban, a rendes táplálkozás idejében. Hát ez rendben van, a patefon, illetőleg a patefont kezelő ember is táplálkozik. Délután pihent erővel újra megszólalt a patefon és akkor volt sütkezés a napon. Lubickolás a vízben, patefonkísérettel. Általában mindennel meg voltunk elégedve.

Eltelt néhány nap és azóta furcsa változás állott be a strand patefonjánál. A patefon hallgat. A kora délelőtti órákban megszólal egymásután háromszor, de azután egyáltalában szavát sem lehet venni. Délután ismét háromszor és azután csönd. A hatalmas hangszórók, rajtuk a messzire látszó céggel, árva, elhagyottan fiteygnék a három méter magas állványokon. A beavatott ember azt hinné, hogy egy furcsa ötlettel ilyen állványokkal és az állványokon fiteygnék hangszóróval akarják díszíteni a strandot. Dísznek egyebet ajánlhatunk. Például nippeteket. Vagy a strand ügyvezetőinek lovasszöveget. De ne hangszórókat. Ha hangszóró van, azért létezik, hogy szórakoztassa a közönséget. Nyilván ezért került a városnak kétszáz ezer lejtébe. De nem azért állították fel azokat az állványokat, hogy a patefon kezelője versenyt lubickoljon a vízben és együtt sütkezessen a napon a strandoló közönséggel. A patefon kezelője kezelje a patefont.

A strand vezetőségének szíves figyelmébe ajánljuk, hogy működjön már a patefon.

Hetvenhátezer hold erdő ég Ausztriában. Bécsből jelentik: Ausztriában napok óta kibíratatlan hőség van, amelynek eredményeképpen az ország különböző vidékeiről erdőtűzek hirtelen érkeznek az osztrák fővárosba. Legutóbb Slymen község mellett 27 ezer hold erdő fogott tüzet, azonkívül Rippna városka mellett áll lángokban 50 ezer hektáros terület. Az oltásról szó sem lehet, mert az égő erdőségek megközelíthetetlenek.

Még melegebb idő várható. Budapestről jelentik: A meteorológiai intézet időjárásprognóza szerint változékony, de újból melegebb időjárás várható több helyen esővel. A hőmérséklet Budapestben ma délelőtt 22 fok Celsius volt.

40 éves kortól már elengedhetetlen évenként egy Urodonal-kurát csinálni. Ezáltal a legjobban és a legbiztosabban lehet védekezni a közeledő kószvény ellen, minthogy az Urodonal a vérnek és a vesének általános takarítását végzi el, amiáltal a húgysavak lerakódását megakadályozza. Az Urodonal-kura ebben az évszakban a legjobban ajánlható.

A budapesti Magyar Színház új gazdái. Budapestről jelentik: Ifj. Vajda László rendező és Farkas Imre író kapták meg a Magyar Színház bérletét az őszi szezonról kezdve.

Összeverték a zárgondnokot. Csak szombaton történt, hogy a szörénymegyei Marul községben végrehajtási eljárás közben lelőtték a karánszabasi végrehajtót s már újabb hasonló esetről érkezik hír. A biharmegyei Margitta határában fekvő Dója-pusztán sulyos összeverték Karacs Lajos margittai gazdálkodót, aki egy margittai bank megbízásából, mint zárgondnok teljesített szolgálatot a Dója-pusztánfekvő birtokon. A tettesek a birtok tulajdonosai: Tóth Pál és hozzátartozói voltak. Kihallgatásuk során elmondották, hogy a bank egész idejében a területet lefoglalta és nagyon nehezükre esett látni, hogy saját birtokukon idegen rendelkezik. Ebben a súlyos lelkiállapotukban követték el tettüket.

A Polgári Önségélyző Egyesület f. évi július 26-án d. e. 9 órakor, határozatképtelenség esetén aug. 2-án d. e. 9 órakor, Str. Juliu Maniu 8. sz. alatti helyiségében orvoslasztó rendkívüli közgyűlést tart. Tárgy: egy belgyógyász és egy gyermekgyógyász szakorvos megválasztása.

Tehervonat és személyautó borzalmak karambolja. Berlinből jelentik: A hessen-nassauai Wetzlar közelében vasúti átjárónál tehervonat elütött egy személyautót. A gépkocsit teljesen összetört, négy utasát holtan, szétszakgatott tagokkal találták a katasztrófa színein.

Sziklafalba ütközött egy repülőgép. Párizsból jelentik: A francia-rivierai Cannes és Párizs között közeledő egyik utasszállító repülőgép Isere departementben Grenoble közelében ködben beleütközött a magas hegység egyik sziklafalába s lezuhant. A pilóta és két utas azonnal szörnyethalt, két utast reménytelen állapotban szállítottak kórházba.

Nobile ezredes Moszkvába érkezett. Londonból jelentik: Nobile Moszkvába érkezett és 18-án a Malvin jégtörő fedélzetére száll, hogy részt vegyen a gőzös sark vidéki útján.

Tűz pusztította el a filippopoli katolikus székesegyházat. Szófiából jelentik: A délbulgáriai Filippopolban a katolikus székesegyházat tűz pusztította el. Kriptájából a fejedelmi hamvakat rejtő szarkofagot kimentették. A székesegyház Bulgária egyik legrégebb katolikus emléke volt.

A Neue Freie Presse Mussolini cikket közli, amelyben az olasz miniszterelnök Európa gazdasági helyreállításának tíz évre szóló tervét közli, különös tekintettel Németország és Ausztria pénzügyi válságára.

Bulgáriában a minisztertanács a rendőrség legfőbb vezetőjének bevonásával értekezletet tartott, amelyen elhatározták, hogy a kommunista mozgalmakat a legerélyesebben fogják elfojtani. A minisztertanács attól sem riad vissza, hogy az összes kommunista vezetőköt börtönbe vessen és esetleg statáriális bíróság elé állítsa őket.

Azok a német fesőművészek, akiknek reprezentatív képei a müncheni Üvegpalota egészen elpusztultak, most megmaradt képeikből és fiatalkori műveikből kiállításra rendeznek, hogy annak bevételéből és ezeknek a műveknek az eladásából némiképpen kárpótolják magukat.

Bécsben és a nagyobb osztrák városokban szombaton, július 11-én ért véget az iskolaév és ekkor osztották ki az évvégi bizonyítványokat.

A kínai külügyminiszter tiltakozó jegyzéket adott a sanghaji japán követnek a koreai zavargások miatt, amelyek során tudvalevően több száz kínait megöltek. A japán kormány válaszára jegyzékében sajnálkozását fejezi ki a Koreában történtek felett.

Kurt Thomas berlini hivatalnok nemrég háromszáz márkát kért kölcsön a sógorától. Mivel a pénz nem fizette vissza, sógora és nővére panaszt emeltek a néne főnökeinél. Thomas erre bosszúból benzinnel leöntötte nővére lakásában a butorokat és felgyújtotta. A kölcsöntadó házaspár csak tűzoltólétra segítségével tudott a tűzhálal elől elmenekülni. Thomas amikor letartóztatták, kijelentette, hogy a gyújtogatással az volt a célja, hogy nővére és sógora bennéjjenek a lakásban.

12 osztályú készpénz sorsjáték

Ha nyerni akar nagy összeget — siesen venni mentő sorsjegyet!

Második osztály huzása 1931 július 26. Nyeremények kifizetését az Albina Bank garantálja. Főnyeremény 1.000.000 lej. Nyeremények összege 4.000.000 lej. Minden sorsjegy 12 osztályon végig játszik. Sorsjegy ára 100 és 50 lej, vidéki rendeléseknél portóköltségre 19 lej hozzáadandó. Központi sorsjegyiroda Cluj Str. Memorandului 16.

AL-éget
 májat
 cikkei
 a húgysavat
 az emésztést
 a zsíradékot
 AL az egyedüli
 a kövértség el-
 egyéb fogyasz-
 adványokat hoz-
 nyek testben fel-
 s azután egy-
 ra által távoli-
 d, hogy igen ár-
 izületekben, be-
 n megállapodni
 ez feltétlenül
 eni kezelést tesz
 ma,
 yfővény
 nem!
 dőrséget arról ér-
 ana de Conceicao
 enhárom éves korá
 A rendőrség holt-
 szállította, ahol
 az asszony éhen-
 k szörványos ese-
 millió lakói között.
 tek... Az áldott
 emberek éhenhal-
 mit enniök, keve-
 kell osztaniok. És
 a munkanélküliek
 a mindnyájan rá-
 gy rokonai támoga-
 ri, mint az európai
 mégis borzalmas
 mely eddig csola-
 lost Brazília is el-
 en bevándorlóktól
 ivetel. A nyomás
 k és ha nagyon
 ép bizonyára for-
 valószínű, hogy
 gani fog egy kor-
 t ígér és keveset
 merikában is meg-
 ány azonban igaz-
 gazdasági krízisért,
 nagyon keveset
 Katz Richard.
 gi Bank
 nztár Rt.
 FERD 7 SZ.
 és. Becean-
 el-Szilágycseh
 ilah. Affiliált
 yedi Kisegítő
 s, Aiud-Nagy-
 a-Marosujvári
 te
 millió lej
 izlet minden
 kat bel- és
 ben és leg-
 zközül
 evizahely!

SPORT

Ma kezdődik a Haggibbor tenniszversenye

Cluj-Kolozsvár, július 16. (Az Uj Kelet tudósítójától). A Haggibbor Magyar uccai tenniszpályáin ma veszi kezdetét a Haggibbor kupa-versenye, mely iránt sportkörökben nagy érdeklődés nyilvánul meg. A kupa-versenyen a kolozsvári egyletek mellett a NAC, mint kupavédő és az NSE gárdái vesznek részt. A nagyváradi együttesek két érdekességet is hoznak. Az egyik az, hogy a NAC színeiben ismét Kolozsváron látjuk Zizovits Lenkét, aki legutóbb a Balaton bajnokságot nyerte meg és szenzációs formában van. Másrészt a NAC és NSE csapatának mérkőzése revansjelleggel bír, mert legutóbb az NSE a Dréher-kupa meccsein legyőzte a NAC-ot.

A kolozsvári csapatok közül a KAC és a Haggibbor kvalitatív, komplett csapatai mellett az U., a Románia és a Tennis Club csapatai vesznek részt a versenyen, mely az első nagyszabású erőpróbája lesz az idei tennisz-szezonnak.

A csapatok ranglistája a következő:

A kupavédő NAC: Velvart, Steiner, Wészi, Balogh, Bleyer és a női versenyzők Zizovits Lenke és Patrübányne.

NSE: Petrovics Mihály, dr. Grosz Sándor, Petrovics Károly. Női játékosok: Liszka Manci és Marton Lilly.

Haggibbor: Simon Endre, Rosenberg György, Radó György, Wasserstrom László. Női versenyzők: dr. H. Deveseri Anci, Frenkel Kató és Hellmann Klári.

A KAC jelentékeny játékerőt képviselő gárdáját még nem állították össze. A versenyek a kora reggeli órákban kezdődnek és az esti órákig folynak. A döntő meccsre szombaton délután és vasárnap kerülhet sor.

Vasárnap uszóverseny lesz Kolozsváron. A városi strandfürdőben vasárnap rendezik meg a szezon első uszóversenyét. A verseny részleteit holnap számunkban közöljük.

HIRDESSEN AZ UJ KELETBEN

Szenzációsan olcsó könyvek

Adler: Marx, a gondolkodó	Lej 25	Marx: Bér és profit	Lej 20
Adler: Alkoholizmus és szakszervezetek	Lej 4	Marx: Harmadik Napoleon államcsinye	Lej 20
Andersen: A muzikális malac	Lej 7	Marx: olgárháboru Franciaországban	20
Andrejev: A pince mélyén	Lej 48	Masekines: A világ népeinek mészéből	Lej 30
Balzac: A lidérc	Lej 20	Migray: Egy keresztény szociális állam története	Lej 18
Barbusse: Jézus	Lej 65	„ Az internacionálé története L.	25
Bauer: A szocializmus utja	Lej 6	„ Egyház ésmunkáskérdés	L. 5
Bernstein: A gazdasági történet alapvonalai	Lej 20	Müller: Marx és szakszervezetek	Lej 15
Bernstein: Mi a szocializmus	Lej 5	Multatuli: Max Havelár	Lej 45
Bernstein: Görilitzi pártprogram	Lej 12	Pach: Társadalmi ember élete	Lej 25
Bernstein: Lasalel Ferdinand és lentősége	Lej 18	Pargus: Állam, ipar, specializmus	Lej 20
Csehov: Kisértetes éjjel	Lej 40	Róka Tóni: Erger-Berger	Lej 35
Csehov: Idegenkenyéren	Lej 40	Rubin: Egy szegénydiák feljegyzései	5
Csehov: A fekete barát	Lej 40	Snowden: Ha a munkáspárt uralomra jut	Lej 8
Csehov: A koldus	Lej 40	Szemes: Mi az osztályharc	Lej 5
Farkas: Kisértetek	Lej 30	Takács: A mezőgazdasági munkáskérdés	Lej 3
Frensen: A z Anna Hollmann el-süljedése	Lej 15	Umbrai: 25 év a német szakszervezeti mozgalomból	Lej 15
Gergely: Játszik az ucca	Lej 25	Vanczák: Szakszervezeti demokrácia	5
Hamsun: Öszi csillagok	Lej 15	Wagner: A tudományos gondolkodás alapvonalai	Lej 20
Jászai: Az agitáció	Lej 4	Webb: Kapitalizmus hanyatlása	Lej 65
Kasza: Mi az igazság	Lej 5	Zola: Az álom	Lej 35
Kertész: Nemzetköziség utja	Lej 40	„ A pénz	Lej 35
Lasalle: Az alkotmányról	Lej 6	„ Jó polgári koszt	Lej 40
Lasalle: Munkáspárt	Lej 6	„ Claude vallomásai	Lej 40
Macdonald: Szocializmus és társad.	L. 48		
Marx: Osztályharcok Franciaországban	Lej 48		

Kaphatók az „UJ KELET” könyvosztágyában

Vidékre utánvétellel, vagy az összeg és a portóköltség (pénz, vagy bélyeg) előzetes beküldése után szállítunk!

KÖZGAZDASÁG

Ismét megindult az orosz fadumping

Évről-évre ijesztően csökken a román fakivitel

Bucuresti-Bukarest, július 16. (Az Uj Kelet tudósítójától). Az amugy is súlyos válsággal küzdő romániai faipar számára halálos csapást jelentett a szovjet konkurrenciája. Ismeretes, hogy a faipar számára a Kelet és különösen Egyiptom jelentette a legjobb felvevő piacot. A mezőgazdasági és petroleum-termékek kivitel útjának elzárása után a szovjet gondoskodott arról, hogy alacsony árraival kiszorítsa a Keletről a román fát is.

Egy ideig szünetelt az orosz fakivitel. A román exportőrök már-már abban reménykedtek, hogy a szovjet felhagyott a fadumpinggal. Most azonban újabb hír érkezett Galacba arról, hogy Novorossisk kikötőben három farakománnyal telt gőzhajó horgonyoz török lobogó alatt. A hajók Alexandriába vannak irányítva és igen jómínőségű fát szállítanak. Egvelőre még nem tudni, hogy milyen áron sikerült az oroszok-

nak a fát az egyiptomi piacon elhelyezni, de egészen bizonyos, hogy jóval olcsóbban adják az árut, mint ahogyan azt a jugoszláv-román szindikátus ajánlja. Egyes verziók szerint a három hajószállítmányt még 1930 decemberében kötötték le az alexandriai importőrök, akik 92 ezer köbméter fát vásároltak a szovjettől.

A helyzetre jellemző, hogy míg 1930 első szemeszterében Galacban keresztül 18 ezer vagon fát exportáltak, addig a folyó év megfelelő időszakában alig 6 ezer vagon tesz ki a kivitel. A helyzetet súlyosbítja az a körülmény, hogy Egyiptomban is komoly válságot idézett elő a gyapot elértéktelenedése, amelynek következtében a lakosságnak egy tekintélyes része elveszítette vásárló képességét.

— Országosállatvásár Zsibón, július 20-án Zsibón országos állatvásár lesz.

Színház—Mozi

Hogyan áll a kolozsvári Magyar Színház drámapályázata? A kolozsvári Magyar Színház irodája a következő sorok közlésére kért fel bennünket: A színház irodájához és a kolozsvári napilapokhoz számos kérdés érkezett, a Magyar Színház drámapályázatának állását tudakolva. A pályázat ügye jelenleg akként áll, hogy Kuncz Aladár elhalálása, továbbá Császár Károly lemondása miatt a bíráló bizottság új tagokkal kell kiegészíteni, ami a hatalmas, 49 darabból álló anyagnak feldolgozását késlelteti. Minden remény meg van azonban arra, hogy a bíráló bizottság az őszi szezon elejére elkészül munkájával. A színház gazdasági veetésében beállott változás a pályázat sorsát egyáltalán nem érinti, mert a pályadíj s a pályanyertes darab előadása biztosítva van.

Evangeline. Tegnap este került bemutatásra az Opera Mozgóban az Evangeline című hangosfilm. Egy megkapó élet-dráma perreg le a filmen igen érdekes fordulatokkal, amely mindvégig leköti az ember figyelmét. A film főszerepét Dolores del Rio tölti be, akinek ez az utolsó nagy kreációja. Ebben a szerepében Dolores del Rio valóban művészetnek legjavát adja és minden eddigi alakítását felülmulja. A film ezenkívül káprázatos, gyönyörű felvételeket tár elénk és egybevéve a mesteri rendezéssel, a filmtéchnika remekét nyújtja.

Szinkör-Mozgó műsora

Péntek: Gróf Monte Christo.
Szombat: Gróf Monte Christo.
Vasárnap 3, 5, 7, 9 órák Kolozsváron utoljára: Gróf Monte Cristo, 10 és 20 lejes helyárakkal.
Hétfőn 3, 5, 7, 9 órák: A nagy háboru monumentális, örökbecsű filméposza: A négy fivér, 10 és 20 lejes helyárakkal. (A filmet diplomáciai okokból pár napon belül kivonják a forgalomból.)

CORSO-MOZGÓ műsora

Pénteken 5, 7, 9 órák premier: A legújabb cow-boy film: A Colorado lovasa. Főszerepben: Jack Holt, a cow-boyok királya. Műsor előtt: Zenei bemutató Hollywoodból, Nino Martini, a milánói Opera tagja és a Paramount sztárja, Ezenkívül a legújabb Világhíradó.
Szombaton 5, 7, 9 órák: A legújabb cow-boy film: A Colorado lovasa. Ezenkívül: A legújabb Világhíradó.
Vasárnap 3, 5, 7, 9 órák: A legújabb cow-boy film: A Colorado lovasa. Ezenkívül: A legújabb Világhíradó.

RADIO MUSOR

IDO: KOZEPEUROPAI

Péntek, július 17

Bukarest, 20: Verdi Ernani c. operája. Közben hírek.
Budapest, 9.15: Házikvartett, 9.30: Hírek, 12.05: Zenekari hangv. 12.25: Hírek. 1: Pontos időjelzés, időjárás, 2.45: Hírek. 4: Manchen Mariska rádiódélutánja. — 4.45: Pontos időjelzés, időjárás, hírek. 5: A görög föltalálása, 5.30: Bécsi dalok. 6.30: Sportbalesetek. 7: Cigányzene. 8.15: A romantika. Utána pontos időjelzés, időjárás, hírek, majd Bura Sándor és cigányzenekara, valamint jazz. Bécs, 20.10: A vihar zenéje Glucktól Wagnerig.

Berlin, 22.30: Táncczene.
Breslau, 20.30: Hangjáték.
Langenberg, 20: Szimfonikus hangv.
Lipce, 22.15: Szórakoztató zene.
Stuttgart, 20.30: Filharmónikus hangv.
Rimskij—Korsakov, Dvorak, Zádor Jenő műveiből.
Varsó, Poznan, Kattowic, 20.15: Filharmónikus hangversenye.
Milánó, 21: Szórakoztató zene.
Róma, 21: Lehar Luxemburg grófia c. operettje.
Prága, 21.30: Hegedűhangverseny.
Pozsony, 18: Magyar előadás.
Kassa, 18.20: Grammofoon.
Brünn, 21: Szlovák est.
Belgrád, 20.30: Mozart és Brahms műveiből.
Osló, 21: Lantdalok.

TOZSDE

Kolozsvár, július 14. Márka 39.98, holland forint 68, dollár 168.50, font sterling 817%, francia frank 6.62, lira 8.85, cseh korona 4.99%, pengő 29.40, dinár 3, schilling 23.70, svájci frank 32.70, zloty 19%.

Bukarest, július 14. Francia frank 6.58, fontsterling 316%, dollár 167.90, belga frank 23.45, lira 8.80, svájci frank 32.60, cseh korona 4.98, osztrák schilling 23.65, márka 39.90, pengő 29.32, holland forint 67.65.

Apróhirdetések

Előrajzolás, csipkebevarrás, montírás, fehérneművarrás, kézi- és géphímzés, goblenvarrás legszebben és legolcsóbban Fisch Böske kézimunka szalonjában, Malom u. 16.

Szövőgyár keres helyi képviselőket, esetleg lerakatot létesít. Ajánlatokat a kiadóhivatal továbbít.

Schwartz Ignácné kóser vegetárius étterme áthelyezve Calea Regele Ferdinand (volt Wesselényi u.) 23 szám alá. Bejárati Szappan ucca felől. Olcsó árak!

Bistritan német gimnáziumban vagy más iskolában tanulni óhajtó zsidó leány vagy fiugyermekek szigoruan kóser ellátásra jobb család vállalna. Cim a kiadóban.

Salamon Testvérek Campia-Turzii (Aranyosgyéres) cég az érdekelteket értesíti, hogy a hirdett üzletvezetői állás be lett töltve.

Intelligens, művelt fiatalember, ki sok éven át Olaszországban tartózkodott, olasz nyelveléket adna. Kezdőknek és haladóknak. Könnyű és gyors módszer. Esetleg nevelőnek is elmenne jobb házhoz. Cim: Telefon 2-28.

Olcsó népszerű regények:

Crocker: Családi hasonlatosság 40
Ohnet: A Croix-Mort grófnő 40
Courths Mahler: A látszat csal 40
Courths Mahler: Lind Dora titka
Courths Mahler: Az igazi asszony (Milliók Könyve kiadása) 25
Oppenheim: Kalandorok és Milliárdosok (Milliók Könyve kiadása) 25
Dell: A Fekete lovas (Milliók Könyve kiadása) 80
Rudolf Stratz: Régi regény (Milliók Könyve kiadása) 25
Peter Bolt: Asszony nélküli város (Milliók Könyve kiadása) 25
Mathers Helén: Győzelmes vénusz (Milliók Könyve kiadása) 25
Hornung: Az új herceg (Milliók Könyve kiadása) 25

OLCSÓ PETŐFI KÖTETEK

Borus szerelem gyöngyei
Felhők és fellegek
A forradalom viharában
A boldogság révében
Az Apostol
János vitéz
Küzdelmes évek

Kötetenként 20 lej.

Kapható:

az UJ KELET

könyvosztályában utánvétellel, vagy az összeg és portóköltség előzetes beküldése mellett.

XIV. ÉVF.
Cluj—K
július 1
5691

Az Uj Kelet az
és bántási z
na

Cikkeink
forrás mer

A Darm Bank

A német válsága most Európa nagy főgondját és und Nationalbank tőfokát. Ez az mely a német ná tős részét képezi. zetéseit és ezzel az azokat az óvinté egész világ gazd tartották pánik Darmstadter B horderejét igazol esett erőfeszíté német birodalmi ranciával igyekez stadter Bank és szélyeztetett pén De a Darmstadt csak a többi pén lentett veszélyt. bankja súlyos m kelve a westfalia sorban a fegyver uralja a piacot. I zásban pedig a I zében tartja ugy nyersselyem ipar

Nem túlzottak dekek, amelyeket szanalására most ganatosítottak. E zet az egyre súly zis következtében wer-terv körül k konfliktusok hatá haladt az összeon náló intézkedések ban történtek.

Három pontba azokat az okokat, ter Bank bukását földi hitelek vissz di hitelek felmon ingásával képes terjesztett vészhi

A pénzüntezet nyának majdnem elmúlt évben a k tészek. 1930 óta tehető a visszah szege. Ez az össze hagyja maga mög költségvetését, a 40 százalékát kép ből mintegy 100 májusában, 300 ban, míg július e között nem keves márkát mondatk Darmstadter Ban től július 11-ig 65 milliárd lejt) fize

Miután pedig a met hitelek, amel gyalások óta felm ben 2 milliárd má metországban tört kifizetéseinek egy ter Bankra esett.

Ezek a tömeges tették a banknak álló tőkéjét és ig volt fizetéseit bes a végső összeomlá A bank vezetőség próbálta elkerülni hitték, hogy sikert mobilitás megőri három napon ker gyalások a kormár